

Φθινόπωρο 2023

- Η σιωπή της ψυχής
- Αν όχι τώρα, πότε;
- Μια ενθύμησις
- «Οικογενειακή» υπόθεση
- Μετρώντας
- Χρυσά άνθη

Η σιωπή της ψυχής

Γεωργία Κανελλοπούλου

Η σιωπή της ψυχής

Η Ελίνα γεννήθηκε σε ένα μικρό ψαροχώρι της Νότιας Κρήτης πριν από 12 χρόνια. Είναι ένα κορίτσι γήινο με έντονα χαρακτηριστικά. Έχει μέτριο ανάστημα και γεροδεμένο κορμί. Το ροδαλό πρόσωπό της είναι στεφανωμένο από σκούρα καστανά μαλλιά που τα έχει πάντα πλεγμένα σε δύο χοντρές, γυαλιστερές πλεξούδες. Όταν τρέχει τυλίγονται γύρω από το κορμί της σαν φίδια. Τα φρύδια της πυκνά και ατίθασα, ρίχνουν ίσκιο στα πράσινα μάτια της. Οι γυριστές βλεφαρίδες δίνουν στο βλέμμα της μια υποψία έκπληξης αλλά και θλίψης. Κάτω από τη λίγο γαμψή μύτη της, το κατσαρό στόμα με τις ανασηκωμένες άκρες, λες και προσπαθεί να συγκρατήσει ένα κοροϊδευτικό χαμόγελο.

Ο πατέρας της, ο Νίκος, είναι ψαράς, όπως και όλοι οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού. Έχει ένα μικρό καΐκι και με αυτό προσπαθεί να φροντίσει την Ελίνα. Τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα πια. Τα δίχτυα του τον τελευταίο καιρό είναι πιο συχνά άδεια παρά γεμάτα. Λες και η θάλασσα είχε αδειάσει από ψάρια τα τελευταία δύο χρόνια μετά τον μεγάλο σεισμό που είχε συνταράξει το νησί. Οι ψαράδες του χωριού κουνούσαν το κεφάλι μουρμουρίζοντας άλλοτε βρισιές και άλλοτε προσευχές. Πόσο ακόμα θα τους δοκιμάζει ο Θεός; Δε φτάνει που ο σεισμός είχε καταστρέψει τα φτωχικά τους σπίτια...; Έπρεπε και τα καΐκια τους να γυρίζουν άδεια μετά από μέρες αναζήτησης καλής ψαριάς; Έτσι και ο Νίκος, έφευγε κάθε φορά όλο και πιο μακριά με το καΐκι του για να βρει τα κοπάδια των γαύρων που έχουν εξαφανιστεί.

Η μητέρα της Ελίνας, η Αγάπη, είχε πεθάνει στον μεγάλο σεισμό. Όταν άρχισε το θεριό μέσα στη γη να βρυχάται, ήταν τρεις η ώρα τη νύχτα. Ο κόσμος ονειρευόταν μέσα στα ζεστά του παπλώματα. Ο Νίκος είχε φύγει αποβραδís για τη δουλειά. Η Αγάπη αλαφροκοιμόταν όταν ένωσε το πρώτο τράνταγμα. Πετάχτηκε και έτρεξε στο κρεβάτι της Ελίνας προσπαθώντας να τη σηκώσει για να τη βγάλει έξω. Το παιδί βαρύ και ασήκωτο στο βάθος του ύπνου του δεν κουνιόταν. Η μάνα τραβούσε το κοιμισμένο κορίτσι, μέχρι που ξύπνησε και υπακούοντας στις προσταγές της, έτρεξε στην εξώπορτα και πετάχτηκε στην αυλή, σκούζοντας από τον τρόμο και τον πανικό. Η Αγάπη όμως δεν πρόλαβε να βγει... Η κεραμιδένια παλιά στέγη με τα σαρακοφαγωμένα δοκάρια κατέρρευσε και την καταπλάκωσε. Το κορίτσι, όταν είδε να βγάζουν νεκρή τη μάνα του από τα συντρίμια, σκεπασμένη με το δικό της πάπλωμα, λες και μέσα της έσβησε το φως. Τα πάντα χάθηκαν για την Ελίνα και βούλιαξε σε έναν κόσμο σιωπής. Από κείνο το βράδυ δεν ξαναμίλησε.

Ο πατέρας της τον πρώτο καιρό περιφερόταν οργισμένος και αεικίνητος. Προσπαθώντας να σώσει ότι μπορούσε να σωθεί από το βίός τους, έφτιαξε ένα πρόχειρο κατάλυμα χρησιμοποιώντας τα συντρίμια του πεσμένου σπιτιού τους. Απασχολημένος όπως ήταν, τού πήρε λίγο καιρό να καταλάβει πως το παιδί δεν έλεγε κουβέντα από το βράδυ του σεισμού. Από την άλλη, ίσως και να τον βόλευε η σιωπή της προκειμένου να μην έχει και τις δικές της πληγές να γιατρέψει. Όταν τελικά συνειδητοποίησε πως η Ελίνα είχε μουγγαθεί, την πήγε σε γιατρούς στο Ηράκλειο και μετά στην Αθήνα. Όλοι του έλεγαν το ίδιο: Δεν υπήρχε παθολογική αιτία για την κατάστασή της... Ήταν καθαρά το σοκ του σεισμού και η απώλεια της μητέρας της που είχε προκαλέσει αυτή τη σιωπή... Σε λίγο καιρό θα επανερχόταν η ομιλία της.

Οι εβδομάδες όμως περνούσαν και η Ελίνα παρέμενε σιωπηλή. Ακόμα και όταν ξαναπήγε στο σχολείο, οι δάσκαλοί της ξέροντας τί της είχε συμβεί, δεν την πίεζαν να μιλήσει. Παρακολουθούσε τα μαθήματα χωρίς να συμμετέχει και χωρίς να την ενοχλεί κανείς. Τα παιδιά απομακρύνθηκαν σιγά σιγά από αυτήν γιατί τα φόβιζε η σιωπή της. Όχι μόνο η σιωπή της... Ήταν και κάτι άλλο που τα έσκιαζε... Η απόλυτη απουσία ενδιαφέροντος για οτιδήποτε, η αίσθηση πως ότι κι αν γινόταν μπροστά της δε θα της καιγόταν καρφί. Μια μέρα για να την κάνουν να μιλήσει, την έπιασαν και την έδεσαν με ένα σκοινί. Το κορίτσι στριφογύριζε να ελευθερωθεί από τα δεσμά του, όμως δεν έβγαλε μιλιά. Ακόμα και όταν άρχισαν να την τρυπουν με καρφίτσες που είχαν πυρώσει στην άκρη, λες και δεν τις ένιωθε, μόνο ανέπνεε με αγωνία ανοιγοκλείνοντας το στόμα της σαν το ψάρι έξω από το νερό. Στο τέλος τα παιδιά κατάλαβαν πως δεν επρόκειτο να μιλήσει. Την άφησαν στην ησυχία της και ούτε ξανασχολήθηκαν μαζί της.

Ο Νίκος βλέποντας την κόρη του να κλείνεται ολοένα και πιο πολύ στον εαυτό της, το έβρισκε όλο και πιο δύσκολο να την προσεγγίσει. Η απόσταση μεταξύ τους όλο και μεγάλωνε. Τί να της πει άλλωστε; Δεν ήξερε από κορίτσια. Αυτός μόνο από ψάρια γνώριζε. Η Αγάπη ήταν πάντα κοντά στη μικρή. Αυτή ήξερε τα πάντα για την Ελίνα και θα μπορούσε όλα να τα διορθώσει. Εξάλλου το κορίτσι μεγάλωνε... Μέρα με τη μέρα μεταμορφωνόταν σε γυναίκα. Πώς θα μπορούσε να της μιλήσει για αυτά που μιλούσε τα κορίτσια με την μητέρα τους όταν μεγαλώνουν; Τράβηξε λοιπόν και αυτός στην άκρη του και οι θλίψεις τους δεν βρήκαν δρόμο να συναντηθούν. Έμεινε ο καθένας στη γωνιά του αναμασώντας τον πόνο και τη στεναχώρια του.

Οι μήνες κυλούσαν και η Ελίνα μεγάλωνε μες στη σιωπή. Έκανε τις δουλειές του σπιτιού, βοηθούσε τον πατέρα της με το καΐκι, έκανε τσάτρα-πάτρα τα μαθήματά της και δεν ζητούσε

τίποτα άλλο. Όταν τελείωνε με τις δουλειές, τής άρεσε να κάθεται στο πεζουλάκι του κήπου που έβλεπε προς τη θάλασσα. Τότε έφερνε ξανά στο νου της τις μέρες που ζούσε η μητέρα της. Θυμόταν τις χαρές, τα παιχνίδια, τα μαλώματα, τη σιγουριά που ένιωθε όταν ήταν δίπλα της. Η μαμά της κρατούσε όλο της τον κόσμο στη θέση του. Όταν πέθανε, η Ελίνα ένιωσε να ανοίγει μια μεγάλη τρύπα στην καρδιά της. Μέσα σε αυτή την άβυσσο έπεσε το γέλιο, η χαρά, η ελπίδα, η ανακούφιση, η ασφάλεια. Χάθηκαν τα όμορφα και σταθερά σημεία της ζωής της. Όλα εξαφανίστηκαν, καταποντίστηκαν στο μαύρο σκοτάδι του πένθους. Κανένα φως, ούτε καν ένα λυχναράκι να κρατάει μια φλογίτσα αναμμένη. Για τί να μιλήσει αφού δεν υπήρχε η μαμά της εκεί για να την ακούσει; Ποιος θα γελούσε με τα αστεία της και τα καμώματά της; Ποιος θα σιγομουρμούριζε ένα τραγούδι μαζί της; Ποιος θα άκουγε τα όνειρά της όταν ξυπνούσε το πρωί; Ποιος θα ξόρκιζε τους εφιάλτες της τις νύχτες όταν ξυπνούσε τρομαγμένη και θα της ψιθύριζε: «Όνειρο ήταν... πάει πέρασε... εγώ είμαι εδώ...». Να μιλήσει να πει τί...; «Μαμά γύρνα πίσω...; Φοβάμαι...; Πάρε με αγκαλιά...; Μού λείπεις...; Έχω πεθάνει και εγώ μαζί σου...; Δεν μπορώ να ζήσω χωρίς εσένα...;» Γι' αυτό σιωπούσε. Γιατί αν τα έλεγε όλα αυτά φωναχτά θα έσπαγε η καρδιά της. Μέσα από την ανείπωτη θλίψη της, έβλεπε τη σκιά του πατέρα της να περιφέρεται γύρω της και να προσπαθεί να κρατήσει και αυτός τα κομμάτια του ενωμένα. Μάταια βέβαια... Και ο δικός του κόσμος είχε χαθεί ανεπιστρεπτί. Η Αγάπη ήταν η δυνατή κόλλα της οικογένειάς τους. Ο Νίκος έλειπε μερόνυχτα ολόκληρα και έμεναν πίσω οι δύο γυναίκες να ξεροσταλιάζουν μέχρι να γυρίσει. Ειδικά όταν ο καιρός αγρίευε, ξενυχτούσαν και οι δύο προσευχόμενες να είναι καλά ο άντρας και πατέρας τους. Να τον φυλάει ο Αι Νικόλας, να γυρίσει στο σπίτι τους σώος. Και όταν γύριζε πια, μουσκεμένος ως το κόκαλο, στυμμένος και ψημένος από την κούραση και την αλμύρα, έπεφταν πάνω του και τον χιλιοφιλούσαν, σαν να έχει γυρίσει από τον θάνατο. Η Ελίνα τον λυπόταν, όμως δεν είχε μάθει να ζει με τον πατέρα της. Η μάνα της ήταν όλος ο κόσμος της. Ο πατέρας ήταν απών και παρόλο που ήταν τρυφερός μαζί της όταν ερχόταν, ένιωθε να τον φοβάται και να του κρατάει κακία. Έχανε τη μαμά της, αφού έπρεπε να τη μοιράζεται μέχρι να ξαναφύγει ο πατέρας με το καίκι.

Η Ελίνα μεγάλωνε μόνη της σαν αγριολούλουδο στις γυμνές πλαγιές του βουνού.

Ένα απόγευμα του Μαΐου καθόταν στο αγαπημένο της πεζουλάκι και κοιτούσε τη θάλασσα. Έψαξε στην τσέπη του φουστανιού της για να βρει τα κεράσια που είχε μαζέψει περνώντας από την κερασιά του κήπου. Ήξερε πως ήταν άγουρα ακόμα και ξινά, όμως δεν μπορούσε να κρατηθεί άλλο και να μην τα δοκιμάσει. Μαζί με τα κεράσια τράβηξε από την τσέπη της διπλωμένο ένα χαρτάκι. Δεν ήταν εκεί πριν λίγο... Ή δεν το είχε πάρει νωρίτερα χαμπάρι...

Η Ελίνα τα δύο τελευταία χρόνια δεν είχε αγοράσει ρούχα. Ένα πρωί ανακάλυψε πως δεν είχε τίποτα πια να φορέσει. Όλα της τα ρούχα ήταν στενά και κοντά. Τότε έψαξε στο μπαούλο. Είχε δει τον πατέρα της να καταχωινιάζει εκεί τα ρούχα της Αγάπης. Τα είχε κρύψει για να μην τα βλέπει ... Πονούσε πολύ στο θέαμα... Η Ελίνα βούτηξε τα φουστάνια της μάνας της στην αγκαλιά της και χώνοντας το πρόσωπό της μέσα, τα μύρισε ξεσπώντας σε λυγμούς. Έκλαψε πολύ πάνω από τα ρούχα της Αγάπης... Όταν ησύχασε, φόρεσε ένα φουστάνι της μητέρα της. Της έπεφτε μεγάλο... Ξαφνιασθηκε με το συναίσθημα που ένιωσε... Σα να μεγάλωσε ξαφνικά. Κοιτάχτηκε στον καθρέφτη και διαπίστωσε πως έμοιαζε στη μαμά της. Αισθάνθηκε ζεστασιά και πως δεν ήταν τόσο μόνη.

Και τώρα; Τί ήταν αυτό το χαρτάκι; Το ξεδίπλωσε και διάβασε...

«Αγάπη μου, ετοιμάζομαι πάλι να φύγω με το καΐκι... Είναι μεσάνυχτα... Ακούω τις κοιμισμένες σας ανάσες και αγαλλιάζει η ψυχή μου. Κάθε φορά μου γίνεται όλο και πιο δύσκολο να σας αποχωριστώ... Μού λείπετε... Σας αγαπώ τόσο πολύ...».

Η Ελίνα ξαναδιάβασε το σημείωμα πολλές φορές... Δε θα μπορούσε ποτέ να φανταστεί ότι ο πατέρας της, αυτός ο αμίλητος και φευγάτος άντρας, θα έγραφε τέτοια λόγια. Άραγε να υπήρχαν και άλλα τέτοια χαρτάκια;

Έτρεξε πίσω στο σπίτι και άρχισε να ψάχνει στο μπαούλο. Ψαχούλεψε όλες τις τσέπες στα ρούχα της μητέρας της σκορπίζοντάς τα στο πάτωμα. Δε βρήκε τίποτα... Όμως είδε στον πάτο του μπαούλου μια διπλωμένη υφαντή κουβέρτα. Της τράβηξε την προσοχή ένα φούσκωμα που έκανε. Άγγιξε την κουβέρτα και ένιωσε κάτι σκληρό να βρίσκεται από κάτω. Βρήκε ένα ξύλινο κουτί και το τράβηξε έξω. Κάθισε οκλαδόν στο πάτωμα, το έβαλε στην ποδιά της και το άνοιξε. Μέσα υπήρχαν πολλά διπλωμένα χαρτάκια σαν αυτό που είχε βρει. Υπήρχαν και μερικές ασπρόμαυρες φωτογραφίες. Έπιασε την πρώτη και αναγνώρισε τον εαυτό της μωρό στην αγκαλιά της μητέρας της. Φορούσε καπελάκι με φραμπαλά, γυαλιστερό φουστανάκι μέχρι τους αστραγάλους, καλτσάκια με δαντέλα και παπούτσια μπαλαρίνας. Ο πατέρας είχε απλώσει το χέρι του και αγκάλιαζε και τις δύο. Τα μάτια τους ήταν λαμπερά, γεμάτα περηφάνεια και ευτυχία. Ήταν και οι ίδιοι καλοντυμένοι και η Ελίνα υπέθεσε πως μάλλον θα ήταν από την ημέρα της βάφτισής της.

Στην επόμενη είδε τους γονείς της τη μέρα του γάμου τους. Η μητέρα της φορούσε ένα σεμνό νυφικό με κοντό μανικάκι και φαρδιά, μακριά φούστα από δαντέλα. Στο κεφάλι της φορούσε το στεφάνι του γάμου και τα χέρια της καλύπταν μέχρι πάνω από τους αγκώνες, μακριά, λευκά, σατέν γάντια. Καθόταν σε μια καρέκλα και κοιτούσε τον πατέρα της, που στεκόταν όρθιος στο πλάι της. Φορούσε ένα σκούρο κοστούμι με λευκό τριαντάφυλλο στο πέτο. Είχε το ένα χέρι του γύρω από τους ώμους της Αγάπης και έσκυβε ελαφρά προς εκείνη. Την κοιτούσε και το βλέμμα του ήταν μελωμένο... Βλέμμα ενός ερωτευμένου άνδρα...

Κρατώντας την επόμενη φωτογραφία, είδε τον πατέρα της να την έχει βάλει στους ώμους της και να τη στριφογυρίζει. Η Ελίνα ήταν ξεκαρδισμένη από την περιδίνηση και το χοροπηδητό... Τη θυμόταν εκείνη τη μέρα... Ίσως να ήταν και η πρώτη της ανάμνηση από τη νηπιακή της ηλικία. Δεν ήταν πάνω από τεσσάρων χρονών. Ήταν ανήμερα Πάσχα και ο πατέρας ήταν σπίτι. Θυμάται τη μητέρα της κεφάτη να μαγειρεύει το μεσημεριανό εορταστικό φαγητό -αρνάκι με πατάτες στο φούρνο- και να τραγουδάει. Ο πατέρας εκείνη τη μέρα είχε κάνει όλες τις τρέλες μαζί της... Παιχνίδια, γαργαλητά, κυνηγητά, κρυψίματα, τρομάγματα... Θυμόταν το βροντερό γέλιο του και πόσο της άρεσε να το ακούει. Έκανε κι έλεγε όλες τις τρέλες προκειμένου να τον προκαλεί και να γελάει περισσότερο. Μετά το φαγητό είχαν ξαπλώσει και οι τρεις τους στο κρεβάτι των γονιών της. Μέχρι να την πάρει ο ύπνος, θυμόταν καθαρά το αίσθημα ασφάλειας και ευτυχίας που ένιωθε ανάμεσά τους και πως ο μπαμπάς της δεν ήταν «ο ξένος» που τον θεωρούσε μέχρι τότε.

Στην τελευταία φωτογραφία ήταν η Αγάπη μαζί με την Ελίνα, σε ένα κοντινό ενσταντανέ. Ήταν αγκαλιασμένες, μάγουλο με μάγουλο. Η Ελίνα είχε πλέξει σφιχτά τα χεράκια της γύρω από το λαιμό της μαμάς της για να είναι όσο πιο κοντά της γίνεται... ή για να μην της φύγει. Το βλέμμα της φανέρωνε λαχτάρα και απληστία για την Αγάπη. Η μάνα της φαινόταν ξαφνιασμένη από το σφίξιμο αλλά και να το διασκεδάζει. Σε αυτήν τη φωτογραφία κατάλαβε η Ελίνα ότι είχε τα χαρακτηριστικά της μαμάς της. Τα τοξωτά φρύδια, τα στοχαστικά μάτια, το κατσαρό στόμα.

Πήρε στα χέρια της ένα χαρτάκι, το ξεδίπλωσε και διάβασε: «Αγάπη μου, κάθομαι στην πρύμνη του καϊκιού και σας συλλογιέμαι. Είναι ξημερώματα και ουρανός έχει πάρει φωτιά από τον ήλιο που ξεπροβάλλει. Απόψε έβρεχε όλη τη νύχτα, αλλά η θάλασσα ήταν ήσυχη. Μάζεψα τα δίχτυα μου και ήταν γεμάτα. Ανυπομονώ να γυρίσω κοντά σας και να πάμε στην πόλη που έχει το πανηγύρι, να φάμε λουκουμάδες και να πάει το παιδί στις βαρκούλες να χαρεί... Ανυπομονώ να γυρίσω σπίτι μας και να με υποδεχτείς όπως πάντα λέγοντάς μου... Καλώς γύρισες άντρα μου!!!!...»

Στο επόμενο σημείωμα ο Νίκος έγραφε: «Αγάπη μου, έφυγα πολύ ανήσυχος για το παιδί μας και ακόμα είμαι... φοβάμαι... γιατί ο πυρετός δεν κατεβαίνει; Προσεύχομαι να γίνει καλά και σε δυο μέρες που θα γυρίσω να την βρω να παίζει στην αυλή μας με τη γάτα. Αν πάθει κάτι θα τρελαθώ...».

«Αγάπη μου, μπορεί να με κοροϊδεύεις που σου γράφω γράμματα από τη θάλασσα, αλλά έτσι νιώθω πως είμαι πιο κοντά σας. Κάνει πολύ κρύο σήμερα. Η θάλασσα ήταν ανακατωμένη και η ψαριά βγήκε λειψή... Θα προχωρήσω νοτιότερα μήπως και συμπληρώσω το μεροκάματο. Σας σκέφτομαι κοντά στη γωνιά... Να διαβάσει η μικρή για το σχολείο της και συ να πλέκεις ανήσυχη για τον παλιόκαιρο. Σας βλέπω να ζεσταίνεστε και ζεσταίνεται και η ψυχή μου...».

Η Ελίνα συνέχισε το διάβασμα όλο και πιο περίεργη αλλά και ξαφνιασμένη από αυτά που μάθαινε για τον πατέρα της. Στα γράμματα του προς την Αγάπη, διηγούνταν τη ζωή του πάνω στο καϊκι, πώς ήταν ο καιρός, η θάλασσα, τα χρώματα, ο αέρας... Τί σκεφτόταν, τί ένιωθε, τί τον πονούσε, τί του έλειπε... Σχολίαζε το τί είχε γίνει στο σπίτι, τις διαφωνίες τους, τους τσακωμούς τους, τις έγνοιες τους. Της ζητούσε συγγνώμη ή την επέπληττε αν είχε φερθεί αυστηρά στην Ελίνα και της έλεγε να προσέχει το παιδί... Διαβάζοντας αυτές τις γραμμές, ξεκαθάριζε στο μυαλό της μια εικόνα του πατέρα της πολύ διαφορετική από αυτήν που είχε συνηθίσει να έχει. Πάντα πίστευε πως ήταν ένας απόμακρος άνδρας του χωριού, που δεν είχε άλλη έγνοια εκτός από τη δουλειά του, που δεν έδινε σημασία για το τί γινόταν μέσα στο σπίτι αλλά ούτε και στην ίδια. Δεν εκδήλωνε τα συναισθήματά του και φαινόταν αδιάφορος και απών, ακόμα και όταν ήταν στο σπίτι. Όμως τώρα ξεπρόβαλλε ένας άνδρας τρυφερός, στοργικός και ευαίσθητος... βαθιά ερωτευμένος με τη γυναίκα του... που δεν μπορούσε να ζήσει χωρίς το παιδί του. Νοιαζόταν και καιγόταν η καρδιά του από την ανησυχία όταν έλειπε. Ένας ποιητής που είχε διαλέξει αυτόν τον τρόπο για να καταλαγιάζει την αγωνία του...να εκφράζει στη γυναίκα του όλα αυτά που δεν μπορούσε να της εκφράσει με το στόμα... να της δείχνει τον έρωτά του και το πάθος του.

Όταν τελείωσε το διάβασμα το κορίτσι άκουγε μες το κεφάλι της τα λόγια του πατέρα της. Ένιωθε σαν να είχε γυρίσει ο χρόνος πίσω... τότε... πριν το σεισμό. Θυμόταν αρκετά από τα περιστατικά που περιγράφονταν στα σημειώματα και τα ξαναζούσε ένα ένα. Χαμογέλασε και ξαφνιάστηκε με το ίδιο της το χαμόγελο. Ένωσε στο στήθος της κάτι να τρέμει, σαν γαργαλητό. Θυμήθηκε πώς ήταν να αισθάνεσαι χαρά, ευτυχία, ανακούφιση. Ξαναθυμήθηκε τη σιγουριά που ένιωθε κοντά στη μάνα. Ένωσε να ψηλώνει και να μην αγγίζει πια τη γη. Λες και έβγαλε φτερά στην πλάτη...

Άρχισε να μαζεύει από γύρω της τα χαρτάκια και να τα ξαναδιπλώνει με τρυφεράδα. Τα τακτοποίησε όλα μέσα στο κουτί και από πάνω έβαλε τις φωτογραφίες. Το έκλεισε και το έχωσε πάλι κάτω από την κουβέρτα.

Μάζεψε από το πάτωμα όλα τα ρούχα της Αγάπης και τα έβαλε στη σκάφη να τα φρεσκάρει. Ήθελε να τα φροντίσει και να τα φορέσει...έστω κι αν κάποια της ήταν μεγάλα. Θα τα «γέμιζε» με τον καιρό... Τα έπλυνε και τα άπλωσε στον ήλιο να στεγνώσουν. Τα έβλεπε να χορεύουν στον απογευματινό αέρα και νόμιζε πως έβλεπε τη μάνα της να της γνέφει και να της χαμογελά.

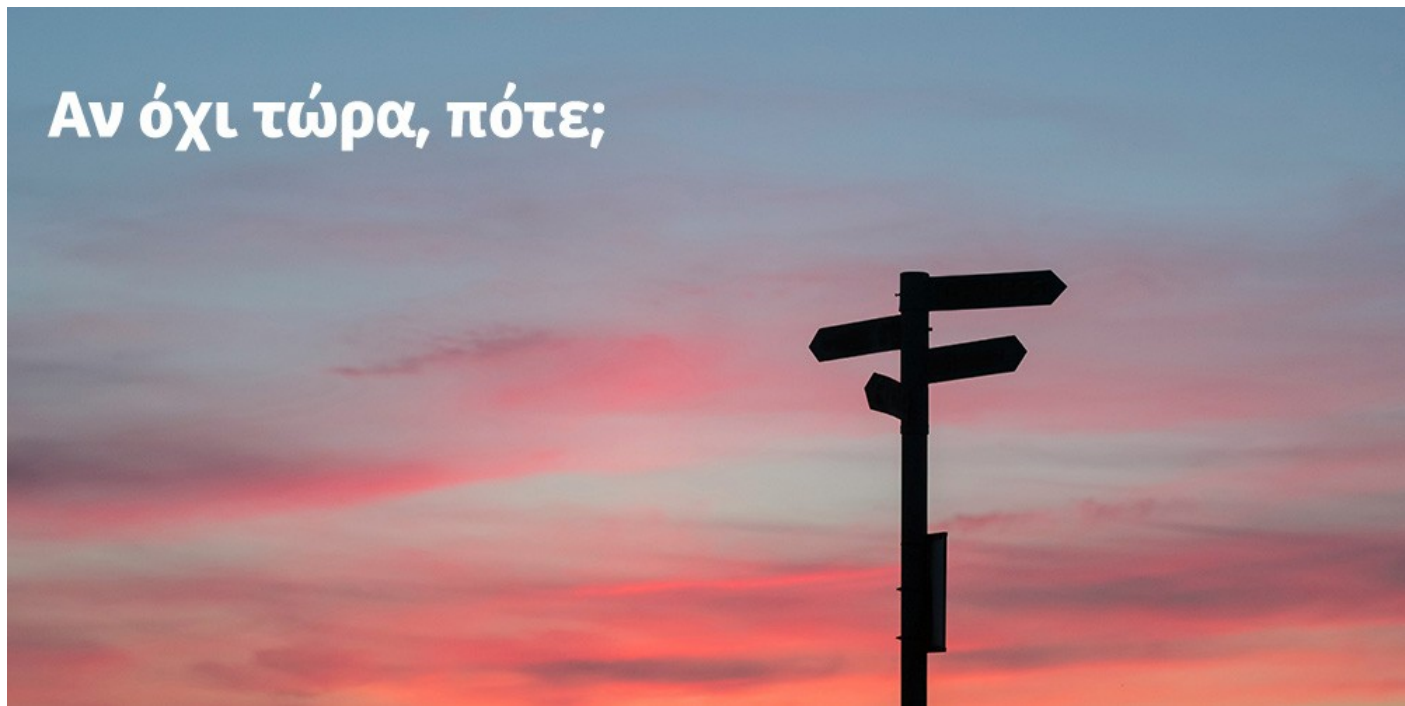
Είχε σουρουπώσει όταν γύρισε ο Νίκος από το ψάρεμα. Το βήμα του ήταν κουρασμένο. Το βλέμμα του άδειο. Μπήκε στο δωμάτιο και κοίταξε την Ελίνα που στεκόταν όρθια δίπλα στο τραπέζι. Κάτι διαφορετικό υπήρχε πάνω της... Πρόσεξε το φουστάνι που φορούσε το κορίτσι. Το θυμήθηκε και η καρδιά του πόνεσε. Ήταν της Αγάπης. Της το είχε πάρει από το πανηγύρι της Αγίας Μαρίνας. Έσφιξε τα χείλια και ξανακοίταξε την Ελίνα. Το κορίτσι του χαμογελούσε με το πιο φωτεινό της χαμόγελο...

- Καλώς γύρισες πατέρα μου! την άκουσε να λέει και η φωνή της ήταν γάργαρα και δυνατή.

Τα δάχτυλά του λασκάρισαν και τα κοφίνια που κρατούσε κύλησαν στο πάτωμα. Τα πόδια του λύγισαν και γονάτισε. Σήκωσε το κεφάλι του προς τον ουρανό... Δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια του και οι ώμοι του τραντάζονταν από λυγμούς. Άνοιξε τα χέρια του και η Ελίνα τρέχοντας χώθηκε στην αγκαλιά του. Γελούσαν και έκλαιγαν μαζί. Επιτέλους, βρήκε ο ένας την καρδιά του άλλου... Μαζί πια θα περνούσαν το βαθύ πέλαγο του πόνου και της λύτρωσης.

Αν όχι τώρα, πότε;

Μαργαρίτα Μπραχουσάϊ

Το δεξί του πόδι κουνιόταν νευρικά καθώς η σελίδα μπροστά του είχε το ίδιο νούμερο εδώ και σαράντα λεπτά. Όσες φορές κι αν την είχε διαβάσει δεν μπορούσε να συγκεντρωθεί. Το μυαλό γυρνούσε ξανά και ξανά στο βιβλίο που είχε ολοκληρώσει νωρίτερα εκείνη την ημέρα. Ήταν από εκείνα τα βιβλία που σε γεμίζουν με μια ορμητική επιθυμία να λάβεις δράση, να αλλάξεις τα πάντα στην ζωή σου, να πραγματοποιήσεις κάθε σου επιθυμία. Για κάποιο λόγο όμως ποτέ δεν το έκανε. Δικαιολογίες, δικαιολογίες, συνέχεια δικαιολογίες.. Και η ατελείωτη αναμονή να έρθει η κατάλληλη στιγμή. Ένωθε σαν να μην μπορούσε να αναπνεύσει κανονικά, ένα βάρος μονίμως στο στήθος του. Ίσως έφταιγε που ήταν η περίοδος της εξεταστικής και η πίεση ώρες ώρες ήταν τέτοια που τον έκανε να θέλει να τα παρατήσει. Ή ίσως έφταιγε εκείνο το ενοχλητικό συναίσθημα ότι τίποτα δεν έχει νόημα, το οποίο τον κρατούσε ξύπνιο τα βράδια. Ό,τι κι αν ήταν του φαινόταν αδύνατο να το προσεγγίσει και γι' αυτό το έσπρωχνε στην πιο κρυφή γωνία του μυαλού του. Ελπίζοντας πως κάποια μέρα θα πάψει να υφίσταται μέσα του.

«Ανοησίες!» μια θυμωμένη φωνή ακούστηκε από το βάθος της βιβλιοθήκης και τον έβγαλε από τις σκέψεις του. Κοίταξε προς την κατεύθυνση που ήρθε η φωνή, το ίδιο έκαναν απορημένοι και οι φοιτητές γύρω του. Κάποιος τσακωνόταν στο τηλέφωνο.

Αποφάσισε να κάνει ένα διάλειμμα, έτσι κι αλλιώς δεν μπορούσε να διαβάσει. Λίγα λεπτά στον ήλιο ήταν ό,τι έπρεπε για να τον κάνουν να νιώσει καλύτερα. Με το που βγήκε έξω ένα ρίγος τον διαπέρασε και αγανάκτησε με τον εαυτό του που δεν πήρε και το μπουφάν του μαζί. Έβαλε τα

χέρια στις τσέπες του τζιν του και κοιτώντας πάντα κάτω άρχισε να βηματίζει αργά προς τα παγκάκια εκεί κοντά. Προσπάθησε να αγνοήσει το πόσο άβολα ήταν τα συγκεκριμένα για τον σωματότυπό του. Ήταν λες και ήταν φτιαγμένα για παιδιά. Δεν θεωρούσε τον εαυτό του ψηλό. Είχε μάλλον μέτριο ανάστημα, μέτριο βάρος, μέτρια εμφάνιση. Ποιος ήταν όμως εκείνος για να κρίνει; Και ποιο ήταν πραγματικά το μέτρο; Ήταν απλώς ένας άνθρωπος, όπως όλοι οι άλλοι. Και όπως όλοι οι άλλοι είχε φόβους, πάθη, ανασφάλειες και όνειρα.

Αν μπορούσε μονάχα να παγώσει τον χρόνο.. Υποτίθεται πως αυτά θα ήταν τέσσερα από τα καλύτερα χρόνια της ζωής του. Υποτίθεται πως τώρα που είχε φύγει από εκείνο το καταραμένο σπίτι θα είχε την ευκαιρία να ακολουθήσει όλα εκείνα τα όνειρά του, να ζήσει όσα είχε στερηθεί. Χωρίς δύο βλοσυρά βλέμματα να παρακολουθούν κάθε του κίνηση. Αντίθετα όμως έβρισκε τον εαυτό του να σπαταλά όλο του τον ελεύθερο χρόνο σε ανούσια πράγματα μη βρίσκοντας ποτέ την όρεξη να ασχοληθεί σοβαρά με κάτι για πάνω από μια εβδομάδα. Καταφύγιο του κάθε μορφή στιγμιαίας απόλαυσης και οι ακαδημαϊκές του υποχρεώσεις σχεδόν παραμελημένες. Δεν ήταν καλά ψυχολογικά και το ήξερε. Είχε φτάσει στο σημείο να μισεί τον εαυτό του για τον τρόπο που ζούσε, αλλά αυτό δεν φαινόταν να ήταν αρκετό για να τον κάνει να αλλάξει τις κακές του συνήθειες. Μία φορά είχε γράψει στο ημερολόγιο του 'Αν είναι να ζω έτσι καλύτερα να μην ξυπνήσω αύριο '. Είχε σοκαριστεί από το ίδιο του το μυαλό, από τις ίδιες του τις σκέψεις. Μπορούσε να νιώσει μέσα του το πάθος, την περιέργεια και την επιθυμία να ζήσει, να αποκτήσει εμπειρίες. Γιατί όμως δεν μπορούσε να αλλάξει, να γίνεις ένας άλλος; Αυτός που σε τελική ανάλυση ήθελε πραγματικά να είναι.

«Ίσως κάποια μέρα» ψιθύρισε στον εαυτό του και σηκώθηκε. Έπρεπε να συνεχίσει το διάβασμα.

~

Κάπως έτσι πέρασε άλλη μια εβδομάδα. Σπίτι, βιβλιοθήκη και πάλι σπίτι. Το τέλος ήταν μονάχα μια μέρα μακριά. Ένα ακόμα μάθημα και θα ήταν ελεύθερος. Και μετά το καινούργιο εξάμηνο. Μια ευκαιρία για μια νέα αρχή. Τα προηγούμενα δύο χρόνια πάντα τον ενθουσίαζε αυτή η περίοδος. Έκανε σχέδια, έφτιαχνε εβδομαδιαία προγράμματα όμως κατέληγε να απογοητεύεται όταν δεν τα ακολουθούσε ποτέ. Αθετούσε μια μια τις υποσχέσεις που έδινε στον εαυτό του και έτσι έχανε κάθε σπιθαμή εμπιστοσύνης που του είχε. Κάθε φορά ορκιζόταν ότι αυτή τη φορά θα ήταν διαφορετικά, και κάθε φορά κατέληγε να πέφτει στην ίδια παγίδα, στο ίδιο δίχτυ που με τόση λεπτομέρεια είχε κατασκευάσει το ίδιο του το μυαλό. Αναβλητικότητα. Λένε πως είναι ένας τρόπος επιβίωσης. Στο μυαλό μας δεν αρέσουν οι αλλαγές, τις θεωρεί πιθανούς κινδύνους οι οποίοι απειλούν να ανατρέψουν την γνώριμη και 'ασφαλή' ρουτίνα. Λένε όμως επίσης ότι όταν έχεις πιάσει πάτο ο μόνος δρόμος πια είναι προς τα πάνω. Είχε πιάσει πάτο και όπως ο Βαρώνος Μινχάουζεν έπρεπε κάποτε να τραβήξει τον εαυτό του από τα μαλλιά για να βγει από τον βάλτο. Το θέμα ήταν πως; Πως φτιάχνεις φως όταν στην διάθεση σου έχεις μόνο σκοτάδι; Πως μπορούσε να αντισταθεί;

Έστρεψε το βλέμμα του προς τον ήλιο. Μέχρι κι εκείνος κρυβόταν πίσω από τα σύννεφα, κάνοντας την ατμόσφαιρα ακόμα πιο ψυχρή. Για άλλη μια φορά είχε ξεχάσει να πάρει το μπουφάν του οπότε έπρεπε να συντομεύσει το διάλειμμα του. Πήρε μια βαθιά ανάσα και μπήκε στο κτίριο. Δύναμη πλέον δεν διέθετε οπότε τον οδηγούσε το πείσμα του. Διάβασε για λίγες ώρες ακόμα, έπειτα γύρισε σπίτι. Έφαγε βραδινό, έβαλε λίγη μουσική να παίζει χαμηλόφωνα για να μπορέσει να χαλαρώσει και γύρω στις δέκα και μισή ξάπλωσε στο κρεβάτι του.

Δίχως μουσική και άλλους αντιπερισπασμούς μπορούσε τώρα να ακούσει τις σκέψεις του. Προσπάθησε να τις κατευθύνει κάπου ευχάριστα. Τελευταίο μάθημα αύριο, είχε καταφέρει να επιβιώσει άλλο ένα εξάμηνο. Δεν τα είχε πάει τόσο χάλια στην εξεταστική και ήταν περήφανος με τον εαυτό του γι' αυτό. Αν και δεν θα έπρεπε. Ένιωθε πως δεν είχε δώσει το 100% του, δεν είχε προσπαθήσει αρκετά. Και το μεγαλύτερο πρόβλημα του ήταν πως δεν μπορούσε να εκφράσει φωναχτά αυτές του τις σκέψεις. Δεν θα τον καταλάβαιναν ή ακόμα χειρότερα δεν θα τον πίστευαν. Θα στεκόντουσαν σε αυτό που έβλεπαν εξωτερικά. Μάλλον καλύτερα σε αυτό που ο ίδιος τους άφηνε να δουν. Ένας φαύλος κύκλος. Κι όλα αυτά στον βωμό του εγωισμού, στον φόβο της κριτικής, στην ελπίδα πως κάποιος θα έβλεπε πίσω από το «Καλά» και θα ξαναρωτούσε «Αλήθεια τώρα, πως είσαι;». Και τότε θα αποκτούσε ξανά φωνή, τότε θα τα έλεγε όλα. Πόσο δύσκολο ήταν να βρει έναν καλό ακροατή; Κάποιον πρόθυμο να ακούσει τον πόνο που έχεις μέσα σου χωρίς να τον μειώσει, χωρίς να τον συγκρίνει με τον δικό του πόνο γυρίζοντας έτσι την κουβέντα στον ίδιο. Κυρίως του είχε λείψει να κάνει μια μεγάλη, βαθιά συζήτηση όπου θέμα δεν είναι οι ζωές και οι επιλογές των άλλων. Μία αληθινή συζήτηση. Κάπως έτσι, με αυτές τις σκέψεις να επαναλαμβάνονται στο κεφάλι του, τον πήρε ο ύπνος. Πάνω σε ένα νωπό μαξιλάρι..

Το επόμενο πρωί σηκώθηκε πριν χτυπήσει το ξυπνητήρι. Το λάτρευε όταν συνέβαινε αυτό επειδή το σώμα του είχε συνηθίσει και ένιωθε ότι ξεκινούσε την μέρα του παραγωγικά. Έφαγε ένα καλό πρωινό και αφού ετοιμάστηκε βγήκε στην στάση του λεωφορείου. Είχε ένα καλό προαίσθημα. Είχε έρθει επιτέλους η μέρα που περίμενε εδώ και ένα μήνα, έναν βασανιστικό μήνα. Χάρηκε όταν είδε πως και η παρέα του είχε καλή διάθεση. Ευτυχώς το τελευταίο μάθημα ήταν αρκετά εύκολο. Έτσι όταν ήρθαν τα θέματα δεν δυσκολεύτηκε να τα απαντήσει.

«Παιδιά όποιος υπογράφει να δείχνει και το πάσο του». Η φωνή του επιτηρητή ακούστηκε σπάζοντας την σιωπή που επικρατούσε μέσα στην αίθουσα.

Λίγη ώρα αργότερα σηκώθηκε να παραδώσει το γραπτό του. Έψαξε στις τσέπες του μπουφάν του για το πάσο του. Ήταν στην δεξιά τσέπη. Στην αριστερή του όμως τσέπη ένιωσε ένα διπλωμένο χαρτάκι. Δεν θυμόταν να το έβαλε εκεί. Αποφάσισε να το ελέγξει αργότερα, μην το δει κανένας και το περάσει για κάνα σκονάκι. Αυτό του έλειπε τώρα. Οι φίλοι του ακόμα έγραφαν οπότε πήγε σε μια γωνιά που δεν υπήρχαν φοιτητές και γεμάτος απορία έβγαλε το χαρτάκι από την τσέπη του. Ήταν ένα στιχάκι.

“You deserve the consequences of every action you take. You just have to take the right ones.. Να θυμάσαι πως είσαι πάντα μια απόφαση μακριά από το να αλλάξεις την ζωή σου. Κι αν πονάς θα πρέπει πρώτα να αφήσεις κάτω το μαστίγιο..”

Αυτό πόνεσε λίγο. Και ξαφνικά το άκουσε. Κάτι έκανε κλικ μέσα του. Έστειλε ένα γρήγορο μήνυμα στους φίλους του ότι έφυγε και με βιαστικά βήματα βγήκε έξω από το κτίριο. Χρειαζόταν λίγο χώρο να σκεφτεί, μόνος του. Μέσα στην σύγχυση του δεν πρόσεξε ότι ένα ζευγάρι μάτια παρακολουθούσαν τις κινήσεις του από την ώρα που βγήκε από την αίθουσα και τώρα κάπως ανήσυχα προσπαθούσαν να μην τον χάσουν από το οπτικό τους πεδίο.

Έκατσε σε ένα παγκάκι μακριά από την βαβούρα. Ξαναδιάβασε το χαρτάκι πάνω από τέσσερις φορές. Δεν υπήρχε τίποτα σε αυτές τις τρεις προτάσεις που να μην το είχε σκεφτεί και ο ίδιος. Το να σου το χτυπάει όμως κάποιος, ακόμα και με αυτόν τον τρόπο, ήταν διαφορετικό. Ναι, εκείνος ήταν ο μόνος που έφταιγε για την κατάσταση στην οποία βρισκόταν, το μισούσε αλλά ήταν η αλήθεια. Και το να αυτό-μαστιγόνεται όπως έκανε μέχρι τώρα δεν θα τον οδηγούσε πουθενά. Το θέμα ήταν από εδώ και πέρα τι είχε σκοπό να κάνει. Τι ήταν διατεθειμένος να θυσιάσει για τον στόχο του, για την ζωή που λαχταρούσε να ζήσει; Έπρεπε να αλλάξει. Αν όχι τώρα, πότε;

Ένας απαλός βήχας τον έβγαλε από τις σκέψεις του. Αμέσως δίπλωσε το χαρτί και το έβαλε στην τσέπη του. Γύρισε να αντικρίσει το άτομο που καθόταν δίπλα του. Πόση ώρα ήταν εκεί;

«Ποτέ δεν περίμενα ότι θα το έβλεπα να συμβαίνει και στην πραγματικότητα»

«Ποιο;» ρώτησε με το μυαλό του ακόμα κάπως μουδιασμένο.

«Να είσαι βυθισμένος τόσο πολύ μέσα στις σκέψεις σου που να μην παίρνεις χαμπάρι ότι κάποιος έκατσε δίπλα σου»

«Συγγνώμη, κάτι σκεφτόμουν.» μουρμούρησε σιγανά και κοίταξε τα παπούτσια του.

«Όλα καλά;» ρώτησε το άτομο δίπλα του με ενδιαφέρον.

«Όχι και τόσο, αλλά θα τα φτιάξω..» απάντησε ειλικρινά. «Σπουδάζουμε μαζί έτσι; Δεν έχει τύχει ποτέ να μιλήσουμε» παρατήρησε. Γενικά δυσκολευόταν να πιάσει την κουβέντα σε κάποιον άγνωστο, ακόμα κι αν ήθελε να τον γνωρίσει.

«Ποτέ δεν είναι αργά. Χαίρομαι που σε γνωρίζω και επισήμως». Χαμογέλασε.

«Και εγώ χαίρομαι. Έγραψες καλά;» ρώτησε αναφερόμενος στο σημερινό μάθημα.

«Θέλω να πιστεύω πως ναι. Εσύ;»

«Μια από τα ίδια. Θα δείξει.» σιωπή, αλλά ήταν από τις λίγες φορές που δεν ένιωθε άβολα. Κάτι στο άτομο αυτό του ενέπνεε μια ηρεμία.

«Έχεις όρεξη για λίγο περπάτημα;». Η ερώτηση τον έκανε να σηκώσει το κεφάλι του χαμογελώντας.

«Και για πολύ αν θες!». Σηκώθηκαν και πήραν τον δρόμο για έναν άγνωστο προορισμό, τουλάχιστον προς το παρόν άγνωστο.

«Και για πες, ποιο είναι το αγαπημένο σου χρώμα;». Τα βλέμματα τους συναντήθηκαν και αμέσως ξέσπασαν σε ένα δυνατό γέλιο.

Κάτι μέσα του τού έλεγε ότι αυτή τη φορά τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά...

Μιαν ενθύμησιν

Κολλιοπούλου Μαριάννα

Ο κύριος Πέτρος είναι ένας συνταξιούχος, ετών 70, που ζει μόνος του σε ένα χωριό έξω από τα Γιάννενα. Μένει σε ένα ξύλινο σπίτι κοντά στο βουνό. Μισεί τη φασαρία και τον ενοχλούν οι άνθρωποι. Το πρωί ξυπνάει τα ξημερώματα και πηγαίνει τα ταΐσει τα είκοσι λατρεμένα του κατσίκια, τη συντροφιά του.

Μια μέρα αποφάσισε να κατέβει στο χωριό για να αγοράσει καινούρια κουδούνια για τα κατσίκια του. Άνοιξε λοιπόν την ντουλάπα να βρει κάτι αξιόλογο να φορέσει, μιας και θα κατέβαινε στο χωριό μετά από καιρό. Ανοίγει την ντουλάπα του από ξύλο μασίφ και στην άκρη βρίσκει το καφετί σακάκι του, αυτό που αγαπούσε να φορά, αλλά που του θυμίζει τόσα πράγματα. Ευχάριστα και δυσάρεστα. Πλέον όμως όλα, ακόμα και τα ευχάριστα έχουν γίνει δυσάρεστα και αβάστακτα. Ενώ δοκιμάζει το σακάκι κοιτάζοντας τον εαυτό του στον καθρέφτη και αναπολώντας την παλιά νιότη, ξάφνου νιώθει την αίσθηση ενός αντικειμένου μαλακού μέσα στη δεξιά καρό τσέπη του. Το ψαχουλεύει αρκετά και τελικά το βγάζει έξω για να δει καλύτερα. Ήταν μία χαρτοπετσέτα τσαλακωμένη, τόσο πολύ σαν ένας μεγάλος σβώλος. Ετοιμαζόταν να την πετάξει, όταν πρόσεξε μερικά δείγματα μπλε στυλό πάνω της. Σαν να σχηματίζουν κάτι χαρακτήρες. Του κίνησε την περιέργεια να το ανοίξει. Ξεδιπλώνοντας αργά-αργά τη χαρτοπετσέτα, ένωσε τα μάτια του να καίνε, τα θολώνουν και σταδιακά να βουρκώνουν, ρέοντας ήσυχα και αθόρυβα τα δάκρυα, σαν ένα ποτάμι που κυλάει με προορισμό τη θάλασσα. Έστεκε εκεί, ασάλευτος και κοιτούσε τη χαρτοπετσέτα η οποία είχε αρχίσει να μουσκέυει και να ζαρώνει ακόμα περισσότερο.

Οι σκέψεις άρχισαν να χορεύουν μέσα στο κεφάλι του, οι εικόνες να ζωντανεύουν ζωηρές και γλαφυρές, οι αισθήσεις να ξαναθυμούνται παλιά σκηνικά. Ξεπετάχτηκαν από το κεφάλι του ολόκληρες σκηνές. Θυμήθηκε τότε που η αγαπημένη του Τζεσίλντα γυρνούσε από την αγορά και εκείνος καθόταν κοντά στο τζάκι και χάζεψε τα νέα της σαββατιάτικης εφημερίδας. Θυμήθηκε τότε που εκείνη μαγείρευε και εκείνος την παρατηρούσε, ενώ εκείνος τη βοηθούσε με το κόψιμο των λαχανικών. Της έριχνε κλεφτές ματιές και μετά από λίγο θυμήθηκε στιγμές όπου εκείνος γκρίνιαζε για τον καιρό ή την οικονομική κρίση της χώρας. Άραγε τι σημασία έχουν όλα αυτά τώρα; Τι απέγινε η έγνοια του για την οικονομική κρίση, η γκρίνια, τα λαχανικά, η εφημερίδα, τα νέα, το τζάκι; Τι άλλαξε και τι έμεινε ίδιο; Τι άλλαξε μέσα μου; Πολλά, αλλά και τίποτα. Έχουν περάσει πέντε χρόνια και όμως είναι σαν να κυλάει τόσο αργά αλλά και τόσο γρήγορα ο χρόνος. Αβάσταχτα αργά, αλλά και αδυσώπητα γρήγορα. Σκέψεις, μνήμες, ενθυμήσεις... Όλα έγιναν κουβάρι μέσα στο μυαλό του. Ένωθε το στομάχι του να ανακατεύεται, το στόμα του στεγνό και τα μελίγγια του να τον σφίγγουν με μανία, σαν να απειλούν να τον σκοτώσουν, συνθλίβοντας το είναι του. Ένωσε την ανάσα του κομμένη και τα πόδια του σαν να μην τον βαστούν. Με ένα παραπάτημα βρέθηκε να ακουμπά τη σκάλα, στηρίζοντας το γέρικο σώμα του και ασθμαίνοντας. Πέρασε όλη η ζωή από μπροστά του, σαν ταινία. Άραγε τι σημασία έχουν όλα αυτά τώρα; Αναμετρίοταν με τον εαυτό του.

Έτσι φανταζόταν τον εαυτό του ότι θα είναι; Αυτά είχε ονειρευτεί για εκείνον; Πίστευε ότι με τη Τζεσίλντα τα είχε κάνει όλα σωστά. Τουλάχιστον σε αυτόν τον τομέα της ζωής του ήταν ευτυχισμένος. Βαριά λέξη, αλλά έτσι ένωθε τότε. Έχασε τη γη κάτω από τα πόδια του εκείνο το μεσημέρι της Κυριακής. Πού να ήξερε ότι θα έρχονταν τότε έτσι τα πράγματα; Φυσικά. Αφού το μέλλον δεν μπορεί να το γνωρίζει κανείς. Όσο και αν προσπαθούμε, όσο και αν πασχίζουμε εμείς οι άνθρωποι να ελέγξουμε το μέλλον, να ελέγξουμε τη ζωή, τους άλλους, τις καταστάσεις, τον ίδιο μας τον εαυτό. Ούτε καν τις σκέψεις μας και τη συμπεριφορά μας δεν μπορούμε. Ούτε πióτερο το σώμα μας κάποιες φορές.

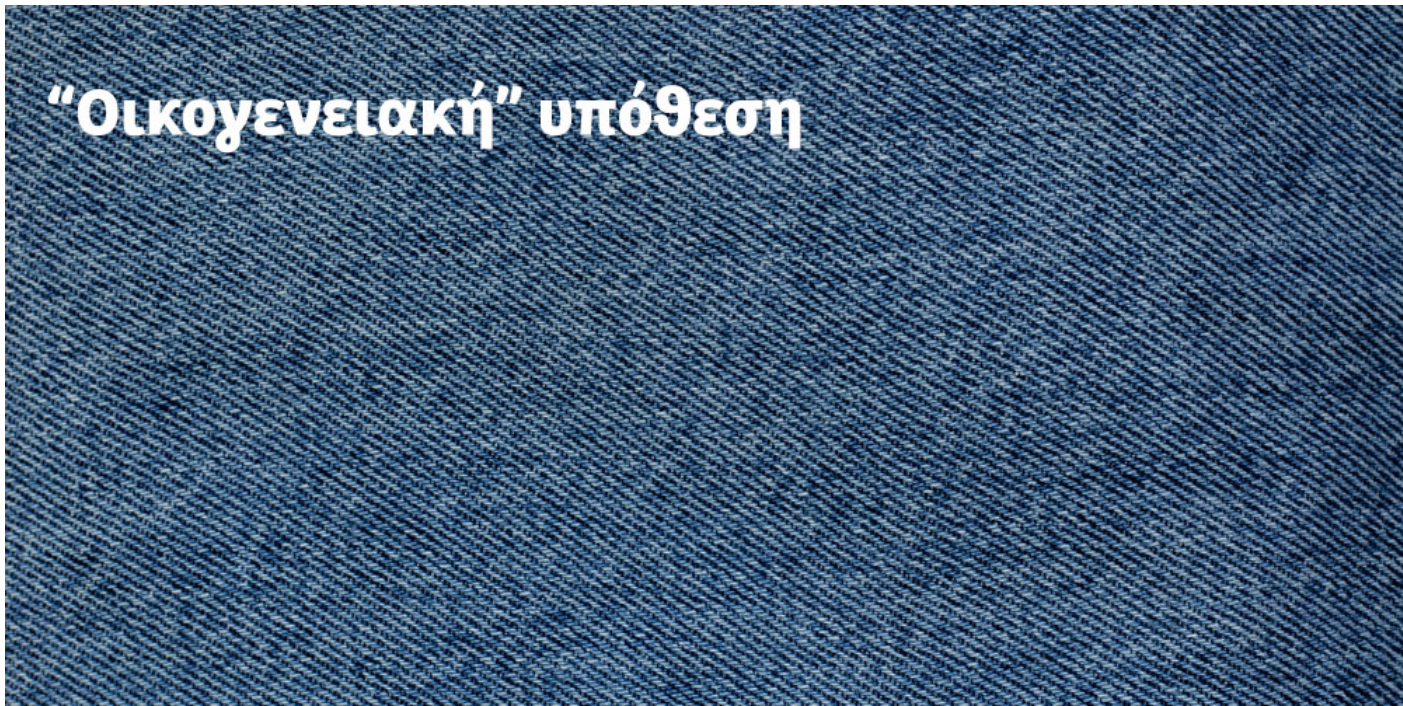
Ποτέ δεν είχε αναρωτηθεί περισσότερο για όλα αυτά, όπως αυτή τη στιγμή. Που το μυαλό κάνει υποθετικά σενάρια για το πώς θα μπορούσαν να καταλήξουν τα πράγματα. Η ίδια φράση να παίζει στο μυαλό του ξανά και ξανά, σαν ταινία: *Τι σημασία έχουν τώρα όλα αυτά;* Το χέρι του βάρυνε χτυπώντας με γδούπο στο πάτωμα και η χαρτοπετσέτα ξεγλίστρησε από τα δάχτυλά του, ενώ στροβιλιζόταν καθώς έφτανε στο ξύλινο πάτωμα.

«ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ ΕΠΙΣΤΡΕΦΩ ΣΕ ΜΙΑ ΩΡΑ, ΔΑΝΕΙΖΟΜΑΙ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΣΟΥ».

«Οικογενειακή» υπόθεση

Ζωή- Μαρία Παπαδοπούλου

Παρασκευή πρωί. Η Ελπίδα αγουροξυπνημένη ετοιμάζεται για τη δουλειά. Φοράει τα πρώτα ρούχα που βρίσκει μπροστά της, ένα κόκκινο πουλόβερ και ένα μαύρο κολλητό jean. Αρπάζει το κινητό, τη καφέ τσάντα, τα κλειδιά και βγαίνει στον δρόμο. Κοιτάει το ρολόι της.

- Ουφ! Πάλι άργησα.

Ανοίγει τη πόρτα του αμαξιού βιαστικά, κάνει το σταυρό της, βάζει μπρος και φεύγει.

Μπαίνοντας στην εταιρεία χαιρετάει με φανερό αμηχανία τη γραμματεία λόγω της καθυστέρησης της και κατευθύνεται προς το γραφείο της. Ανοίγει τη τσάντα, βγάζει τους φακέλους, τους τοποθετεί στο γραφείο και ελέγχει μη τυχόν και άφησε κάτι μέσα. Αρχίζει να διαβάζει τους χθεσινούς υπολογισμούς της γρήγορα. Αποσυγκεντρώνεται και ξανά από την αρχή. Σηκώνεται για να πάει τουαλέτα και να βάλει καφέ. Βγαίνοντας από την τουαλέτα βάζει καφέ από τον μπουφέ, πίνει μια γουλιά και επιστρέφει στο γραφείο. «Τώρα θα συγκεντρωθώ, δεν έχω χρόνο, το meeting είναι σήμερα». Πίνει άλλη μια γουλιά και ξανά με τα μούτρα στους φακέλους. Αρχίζει να ζεσταίνεται, ανοίγει το παράθυρο, σε πέντε λεπτά κρυώνει, το ξανακλείνει. Τελικά καταφέρνει να υπολογίσει τις πιθανές απώλειες του συγκεκριμένου εγχειρήματος. Νιώθει μια ανακούφιση. Επαληθεύει την τιμή, χαλαρώνει για λίγο, πίνει τον υπόλοιπο καφέ ο οποίος έχει κρυώσει και ξαναπηγαίνει τουαλέτα. Ανοίγει το κινητό χαζεύει τα νέα. Περνάνε 10 λεπτά. «Ωχ! Η έκθεση». Με ένα σφίξιμο στο στήθος και αναποκοκκινισμένα μάγουλα, ανοίγει τον υπολογιστή και αρχίζει να διορθώνει.

Γιάννης: Και εδώ προτείνω πράσινη απόχρωση. Προκαλεί ωραίους συνειρμούς όπως τοπίο φύσης, ζώα, είμαι σίγουρος ότι θα το λατρέψουν.

Την ίδια στιγμή στο κεφάλι της Ελπίδας: «Να ξεκινήσω από τον περσινό απολογισμό, από τα δεδομένα της δημοσκοπικής, το plan B. Τι άβολο jean με κόβει. Πονάει η κοιλιά μου πολύ έντονα, με τέτοια καθυστέρηση μόνο μη μου έρθει τώρα. Μα καλά για χαζούς μας περνάει η κυβέρνηση και ανακοινώνει αύξηση του κατώτατου οριακά χαμηλότερη από το ύψος του πληθωρισμού; ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΟΥ!» Ανοιγοκλείνει τα μάτια και ξεροκαταπίνει.

Διευθυντής: «Ελπίδα, φέρε λίγο τις μετρήσεις.... Τι έπαθες καλέ και αγχώθηκες, τις μετρήσεις για το κόστος των χρωμάτων να συγκρίνουμε με τα δεδομένα του Γιάννη.»

«Ναι αμέσως» και του δίνει ένα φύλλο.

Έφθασε άλλο ένα 8ωρο, 9ωρο, 12ωρο δεν έχει σημασία για την Ελπίδα στο τέλος του. Η Ελπίδα εμφανώς κουρασμένη παράλληλα με ένα αίσθημα ανακούφισης μπαίνει στο αμάξι και βάζει το κλειδί στη μίζα. Καθώς κινείται στο δρόμο σταματάει σε ένα ζαχαροπλαστείο. Στέκεται στην ουρά πίσω από ένα νεαρό ζευγάρι. Στο κεφάλι της Ελπίδας: «Τι κοντό φόρεμα φοράει αυτή. Όλα θα μας τα δείξει σε λίγο... Άντε βρε κοπελιά κάνε πιο γρήγορα εδώ θα κοιμηθούμε απόψε».

Πωλήτρια: Καλησπέρα σας! Τι θα θέλατε παρακαλώ;

Ελπίδα: Γαμπρό με λεφτά αλλά θα αρκεστώ σε μισό κιλό μελομακάρονα.

Πωλήτρια (γελώντας): Τι να κάνεις; Υγεία να υπάρχει και όλα βρίσκονται. Είστε 8 ευρώ και 85 λεπτά παρακαλώ.

Η Ελπίδα πληρώνει, παίρνει τη σακούλα και επιστρέφει στο αμάξι. Αφήνει τους κουραμπιέδες από την πίσω πόρτα στο πίσω κάθισμα. Σιγουρεύεται ότι είναι ακριβώς στο κέντρο και λίγο προς τα πίσω του ενός καθίσματος και ότι πατάει καλά το κουτί στο κάθισμα για να μην πέσουν τα γλυκά. Κλείνει τη πίσω πόρτα αργά και μπαίνει στο κάθισμα του οδηγού. Πετάει το παλτό στη θέση του συνοδηγού και ξεκινάει.

Φθάνοντας στο σπίτι. Το πρώτο πράγμα που κάνει είναι να πλύνει τα χέρια της. Καθώς κινείται προς την κουζίνα ξαναγυρνάει για να πάει τουαλέτα και να πλύνει τα χέρια της. Έπειτα, πηγαίνει στη κουζίνα, σερβίρει το βραδινό της στο πιάτο και στρώνει το τραπέζι. Κάθεται για να φάει, πιάνει το κινητό της να δει ένα μήνυμα. Σηκώνεται, πάει πλένει τα χέρια της και επιστρέφει. Κάνει το σταυρό της και αρχίζει να τρώει. Αφού ολοκληρώσει το γεύμα της παρατάει τα πιάτα στο νεροχύτη, βουρτσίζεται, βάζει πυτζάμες, βάζει αντισηπτικό στα χέρια της και πέφτει στο κρεβάτι.

Ξημερώνει. Η Ελπίδα ανοίγει τα μάτια της. «Ευτυχώς Σάββατο σήμερα μπορώ να χουζουρέψω λίγο ακόμη», σκέφτεται. Χτυπάει το κινητό της οπότε αναγκαστικά σηκώνεται γρήγορα και τρέχει να το σηκώσει.

Ελπίδα: Παρακαλώ;

Αγγελική: Γεια σου Ελπίδα. Θα πάμε με τα παιδιά στου Μάκη για καφέ σε μισή ώρα, ψήνεσαι;

Ελπίδα: Ποιοι θα είναι;

Αγγελική: η Μαρία, ο Γιώργος και ίσως η Άννα.

Ελπίδα: Πάλι αυτή η βαρετή μαζί μας θα είναι; Δε μπορώ κάθε φορά με εκνευρίζει. Όλο είναι αφηρημένη, δε λέει τίποτα ουσιαστικό. Θα βάλει άραγε κάνα ρούχο της προκοπής κάποτε; Όλο φόρμες και απομιμήσεις η γκαρνταρόμπα της.

Αγγελική (γελώντας): Ε τι να κάνουμε τους ξέρεις τους άλλους όλο τη κουβαλάνε. Άντε θα έρθεις;

Ελπίδα: Ντύνομαι και έφθασα.

Κλείνει το τηλέφωνο και ξεκινάει να ετοιμάζεται. Καθώς ντύνεται ξαναχτυπάει το τηλέφωνο, το σηκώνει και είναι η Μητέρα της.

- Έλα κορίτσι μου τι κάνεις;

- Μια χαρά. Τι έγινε;

- Τίποτα πήρα απλά να δω τι κάνεις

- Να εδώ ετοιμάζομαι να βγω με τα παιδιά.

- Ποια παιδιά; Αγόρια, κορίτσια, τα ξέρω;

- Από τη σχολή τα ξέρω, μέχρι πρότινος ήμασταν συμφοιτητές.

- Δε πιστεύω να είστε πάλι 10 αγόρια και 3 κορίτσια;

- Όχου πάλι άρχισες τις υπερβολές, θα κλείσω.

- Καλά βρε παιδάκι μου τι φωνάζεις; Κάνε παιδιά να δεις καλό σου λέει μετά. Θα με πεθάνεις πριν την ώρα μου με τα καμώματα σου.

- Ήθελες κάτι άλλο;

- Το ροζουλί το τσαντάκι σου, έψαξες στην αποθήκη, το βρήκες; Να το δώσουμε στη Καίτη να χαρούνε τα παιδιά πάει μεγάλωσες εσύ χρόνια έχεις να το φορέσεις.

- Ωχ! Το ξέχασα, θα το ψάξω το βράδυ.

- Αμάν βρε παιδάκι μου, για τίποτα δεν είσαι πια. Ξεχασιάρα και ανοικοκύρευτη, αν είχες τακτοποιήσει το Νοέμβρη θα το είχαμε τώρα...

- Μα δεν ήξερα ότι το χρειαζόμαστε.

- Τι θα πει δεν ήξερες! Των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν. Αλλά ούτε από μαγείρεμα δε σκαμπάζεις εσύ να δούμε ποιος άντρας θα σε πάρει.

- ΑΡΚΕΤΑ! Θα το ψάξω το βράδυ. Φιλάκια μανούλα θα τα πούμε.

Κλείνει το τηλέφωνο. Ετοιμάζεται αυτή, ετοιμάζει και τα πράγματα της και πάει στη καφετέρια.

Γιώργος: Επ! Καλώς την κι ας άργησε τι γίνεται;

Ελπίδα: Καλά μωρέ. Με καθυστέρησε λίγο η μάνα μου.

Αγγελική: Είδες τη νέα σειρά που κυκλοφόρησε;

Ελπίδα: Την έκοψα τη συνδρομή. Στοίχιζε αρκετά

Αγγελική: Δεν εννοώ αυτό καλέ, τη νέα σειρά ρούχων της Τζένης.

Ελπίδα: Ναι λίγο ..Εντάξει καλή φαίνεται

Αγγελική: Το κόκκινο φόρεμα είναι πολύ ωραίο αλλά εμείς η φτωχάτζες που να το αγοράσουμε.

Γιώργο θα μου πάρεις δώρο;

Γιώργος: Να βρεις άντρα μωρή να στα πάρει. Ω ένας σου ξινίζει ο άλλος σου βρωμάει, τον άλλον τον κερατώνεις.

Η Αγγελική σουφρώνει τα μούτρα της.

Γιώργος: Έλα βρε σε πειράζω αφού ξέρεις πόσο σε αγαπάω.

Άννα: Εσύ την πειράζεις αλλά πολλοί σκέπτονται έτσι.

Ελπίδα: Άντε ηρεμήστε. Άννα μην αρχίζεις κι εσύ τώρα να παραγγέλνουμε καμιά φορά δεν έχω και πολύ χρόνο, έχω δουλειά σπίτι.

Και κάπως έτσι αρχίζει μια όμορφη έξοδος της παρέας. Παραγγέλνουν τα καφεδάκια τους, ανταλλάσσουν τα νέα και τις απόψεις τους και προφανώς δεν λείπει κανένα κουτσομπολιό από την ημερήσια διάταξη της συζήτησης. Η ώρα κυλάει ευχάριστα και «περιπετειώδη» και κάπως έτσι φθάνει η στιγμή που η πρωταγωνίστρια μας πρέπει να επιστρέψει σπίτι.

Ελπίδα: Μα καλά! 4,5 ευρώ τον πήγε τον καφέ αυτός. Δε μας στα λέει καθόλου καλά, άλλοι άνθρωποι δουλεύουν μια ώρα για αυτά τα λεφτά. Ευτυχώς εμάς μας ευλόγησε ο θεός και έχουμε μια σταθερή δουλειά. Αφήνει τα χρήματα στο τραπέζι. «Καλή συνέχεια παιδιά, πρέπει να γυρίσω σπίτι. Η μάνα μου πάλι δουλειές μου έβγαλε».

«Γεια σου Ελπίδα. Στο καλό τα λέμε. Φιλάκια στη μανουλίτσα σου!»

Η Ελπίδα επιστέφει στο σπίτι. Πλένει τα χέρια της και κατευθύνετε προς την αποθήκη για να την τακτοποιήσει και να βρει το παλιό τσαντάκι της. Έπειτα από δυο ώρες αρκετού ιδρώτα, πονοκεφάλου και μερικών φτερνισμάτων καταφέρνει να το βρει!

«Επιτέλους σε βρήκα!» Το αρπάζει, το ξεσκονίζει λίγο με ένα κομμάτι χαρτί και βγαίνει από την αποθήκη. Ανοίγει όλα τα φερμουάρ του για να δει τι έχει μέσα και καθώς ψαχουλεύει τις εσωτερικές θήκες του βρίσκει διπλωμένο ένα χαρτάκι. Το πιάνει, το τινάζει λίγο, το ανοίγει και ξεκινάει να το διαβάσει.

5 Φεβρουαρίου 2012

Αγαπημένη μου μεγάλη Ελπίδα,

Στεναχωρήθηκα πολύ σήμερα. Έριξα το γάλα μου στο πάτωμα και η μαμά πάλι με φώναξε. Μου λέει ότι δε κάνω για τίποτα. Είμαι και πολύ αγχωμένη για το αυριανό διαγώνισμα. Στο τεστ δεν είχα γράψει καλά. Βαριέμαι να διαβάζω πάλι. Βγάλανε ψεύτικες φήμες ότι μου αρέσει ο Χάρης για να με κοροϊδέψουν. Αυτή η Ζέτα που όλο μου κλέβει τα μολύβια τα έβγαλε σίγουρα. Επίσης η μαμά μου πάλι δανείστηκε μια χάλια μαύρη φόρμα και δεν αγόρασα την ωραία που ήθελα. Πως θα πηγαίνω σχολείο έτσι. Σου γράφω για να δηλώσω από τώρα ότι θα γίνεις καλό παιδί. Δε θα κοροϊδεύεις τους άλλους και θα παίζεις με όλους. Θα είσαι δυναμική και θα έχεις πολλά χρήματα για αποδείξεις σε όλους πόσο καλύτερη είσαι και αυτοί σε κοροϊδεύουν. Δε γίνετε κάτι ξεχωριστό θα έχεις και δε σε συμπαθούνε τα χαζά εδώ. Ίσως γίνεις και μεγάλη ηθοποιός ή τραγουδίστρια ποιος ξέρει και ας κοροϊδεύουν τη φωνή σου. Άντε σε φιλώ πάω να συγκεντρωθώ στο διάβασμα.

Φιλάκια,

Εσύ.

Διαβάζοντας το γράμμα θυμήθηκε το συναίσθημα της στιγμής που το έγραφε. Θυμήθηκε όλες τις εικόνες, τις εμπειρίες και τα συναισθήματα που μεγαλώνοντας άφησε πίσω. Ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλο της. Χάθηκε για λίγο στις σκέψεις της και έπειτα ταρακούνησε το κεφάλι της και ψιθύρισε.

«Τελικά έχω γίνει. Ό,τι μισούσα».

Μετρώντας

Χριστίνα Ρήγα

Δεν συνηθίζω να μιλάω για μένα. Πάντα είχα την βαθιά παγιωμένη πεποίθηση ότι το α' ενικό είναι μυστήριο κι υποφώσκει ασάφειες, μιας κι οι άνθρωποι, αν και τεχνίτες και λαξευτές του λόγου και της ρητορείας γενικότερα, ιδιαίτερα σπάνια έχουν επίγνωση του αληθινού εαυτού τους, ώστε να αντιληφθούν ότι το βάθος της ιστορίας τους, και μόνο από το πρόσφατο της ζωής τους, δεν αξίζει να κρύβεται πίσω από τετριμμένα λεκτικά νοήματα. Προς αποφυγήν παρεξηγήσεων, μπορεί να είμαι κι εγώ αιθεροβάμων, μιας και δεν έχω γνώσεις κάποιου που ξέρει καλή φιλοσοφία, ούτε επαγγέλλομαι έναν ψυχολόγο. Και παρότι σε πρώτο ενικό (κάπως χαριτωμένο για τη σοβαρότητα του ύφους μου), θέλω να καταστήσω σαφές πως δεν έχω ως στόχο να επιβάλλω την γνώμη μου, πόσο μάλλον να σας πείσω για την ορθότητα της. Θεωρώ όμως, μιας κι επιβεβαιώνομαι συχνά, πως η ζωή διαφαίνεται και από μια άλλη οπτική, συνήθως αθέατη, που υφαίνεται μέσα από τις συγκρούσεις και την αλληλεπίδρασή μας με τους άλλους ανθρώπους, πέρα από εμάς και κατ' επέκταση πέρα από τον εαυτό που ξέρουμε. Είναι δηλαδή αυτή, χάριν της οποίας εισπράττουμε σοφία, γιατί καθρεφτίζει μέσα μας κάτι από εμάς, σε έκδοση, διάσταση και χωροχρόνο που δεν μας ανήκει, αλλά το βλέπουμε ή το ακούμε στους άλλους. Και μπορεί η πραγματικότητα, ως είθισται να μη λέμε, ξεπερνά κάθε φαντασία, οφείλουμε και να παραδεχτούμε πώς όλοι μας έχουμε φανταστεί να ζούσαμε κάτι απ' την πραγματικότητα άλλων, που άλλοτε ποθούμε με πάθος να είχαμε, κι άλλοτε την ξορκίζουμε σα δαίμονα και την απευχόμαστε, γιατί η πρώτη πράγματι ξεπερνά τη δεύτερη.

Αν κι ευσυγκίνητη από τη ζωή και κυρίως από τα γεγονότα και τα σημεία της που δεν έχω νιώσει, πιστεύω πως υπάρχουν ιστορίες που αξίζει να ειπωθούν, να διαβαστούν και να ειπωθούν, τόσο από την πλευρά του πρωταγωνιστή, όσο κι από τη σκοπιά του εαυτού μας, που σέβεται τη δική του αυθεντική ιστορία κι έχει την ανάγκη να ταυτιστεί και να συνδεθεί με το άγνωστο. Ανάμεσα σε αυτές λοιπόν, που δεν αριθμείται, γιατί οι ιστορίες ανά την ανθρωπότητα είναι αμύθητες κι αναρίθμητες, αλλά στέκεται, είναι ένα απόσπασμα από την ιδιαίτερη ζωή του Τζίμη, μιας μορφής, που αν και καθημερινής, όπως οι περισσότεροι άνθρωποι, κατορθώνει να εντυπωσιάζει με την αινιγματική προσωπικότητά του κι έχει φτιαχτεί για να μας πείσει για όσα από τα παρακάτω είναι ικανά να μας προβληματίσουν.

Για τον Τζίμη, έναν άνθρωπο σπάνιο και δυναμικό, η ιδέα του μέτρου έχει τη σημασία που αυτός θέλει να της δίνει. Μέσω της ιστορίας του, είναι σαφές ότι η ιδέα αυτή έχει κατεξοχήν ρόλο στη ζωή του, και καταδεικνύει ότι υπάρχουν σημεία που ο ίδιος έχει αβίαστα την τάση να τα βλέπει από ένα διαφορετικό πρίσμα, απ' ότι ένας νους, που υπακούει στη νόρμα της κοινής λογικής, γιατί απλά έτσι του αρέσει. Αριθμεί σαράντα δύο έτη ζωής, με ή χωρίς τα Σαββατοκύριακα, σαράντα δύο έτη εργασίας, γιατί για τον ίδιο ήταν κουραστικός και κοπιώδης ακόμη κι ο αποχωρισμός του από τη θηλυκή μήτρα, όπως και σαράντα δύο έτη φαγητού κι αναπνοής, γιατί θεωρεί πως κι εκεί δίνεις αγώνα, χάριν επιβίωσης. Και πάει λέγοντας, βάλτε με το νου σας. Πέρα από την υπαρξιακή του υπόσταση, ως ανθρώπινη μορφή, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη μέτρηση του έχει ύψος 1. 69, αριθμός απογοητευτικός, σύμφωνα με την ιδέα που έχει για τον εαυτό του και πως θα ήθελε, αν μπορούσε να διατάξει τη μητέρα φύση και σωματότυπο φυσιολογικό, όπως ο μέσος άντρας της ηλικίας του. Όσο για το σωματικό του βάρος, είναι λυπηρό που δεν τηρείται η αναλογία ύψους-μάζας, όπως αρμόζει σε κάθε άνθρωπο που σέβεται κατά το δοκούν την υγεία του, και παρότι άντρας με κοιλίτσα, η ομοιόμορφη σύνθεση της πεταχτής κοιλιάς του δεν αποτελεί άλλωθι για την περίπτωσή του. Βέβαια, οι στιλιστικές του επιλογές, ιδίως στα παντελόνια, αποδεικνύουν πως έχει απορριφθεί στο μυαλό του στα σίγουρα η ιδέα πως τα κιλά του αποτελούν πρόβλημα, κι έτσι έχει συνηθίσει να ζει, ακολουθώντας τους δικούς του κανόνες περί ευεξίας, καλής ζωής και τα συναφή. Μπορεί να τρώει δηλαδή, χωρίς να έχει θερμιδικές τύψεις, αρκεί να λιώνει μετά στη γυμναστική. Κάτι σαν μια αστεία «αυτοκτονία». Σε συνέχεια του προφίλ του, με χιούμορ όσο γίνεται, είναι τύπος που ταλαιπωρείται από μυωπία, η οποία μετριέται σε βαθμούς υψηλούς, όμως, καθόλου παράξενο, ο Τζίμης έχει καταφέρει να προσαρμόσει κι αυτό το πρόβλημα στα μέτρα του. Φοράει μεγάλα γυαλιά, με εργαστηριακή ακρίβεια στους πόντους του φακού, και με σεβασμό προς το πρόβλημα του, προκαλεί ακόμη περισσότερο τον εαυτό του, κάνοντας συχνά περιστροφή γύρω από την κορμοστασιά του, για να μετρήσει πόσο απέχει ο καβάλος του παντελονιού του από τη μέση. Αυτή η συνήθεια είναι αστεία από μόνη της και μόνο από το γεγονός ότι επιλέγει ακατάλληλα νούμερα στα ρούχα του, επειδή για τον ίδιο το στυλ, το brand κι η ποιότητα μετράνε περισσότερο, απ' ότι ένα σακουλιασμένο, φθηνό τζιν από «σπασμένα» ντεκαντανς κομμάτια σε πάγκους της λαϊκής αγοράς.

Εξερευνώντας κανείς το εγκεφαλικό σύμπαν του Τζίμη, είναι σίγουρο πως θα συναντήσει πολλά παράδοξα κόντρα στη νόρμα της κοινής λογικής. Αυτό συμβαίνει, γιατί για τον ήρωά μας, όπως έχει τονιστεί, μετράνε κι έχουν σημασία σχεδόν τα πάντα. Παρόλα αυτά, δεν χρειάζεται να κάνουμε μαντεψιές ή να λύσουμε τίποτα σπαζοκεφαλιές και να ανακαλύψουμε κάτι εξωπραγματικό για την ζωή του. Γιατί, πολύ απλά, είναι χαριτωμένα καθημερινή κι ανθρώπινη. Από μια φωτογραφική σκοπιά, τα τελευταία αρκετά χρόνια ασχολείται με την έρευνα ακαδημαϊκού επιπέδου, τη συγγραφή ακαδημαϊκών βιβλίων και τη διδασκαλία των Μαθηματικών. Για την

επιστήμη του, αξίζει οπωσδήποτε να σημειωθεί ότι διατηρεί ένα άσβεστο πάθος, που επικοινωνεί εντυπωσιακά με την οξυδέρκεια και το αριθμητικό του μυαλό, από τότε που θυμάται τον εαυτό του. Από τα 8 του χρόνια είχε εκδηλώσει την επιθυμία του να γίνει σπουδαίος σε αυτό που ήδη κάνει, κι από τότε η διαδρομή του στον απέραντο κόσμο των αριθμών και των εννοιών έχει διαμορφώσει σε τιτάνιο βαθμό τη σκέψη κι έχει καθορίσει τη σχέση που έχει με τον εαυτό και τις εμμονές του. Στο χώρο των αλγεβρικών δομών και συστημάτων, έχει σημειώσει αρκετά σοβαρά μαθηματικά επιτεύγματα, ενώ μέσα από την τριβή του με τη Θεωρία Αριθμών βλέπει το alter ego του. Δυναμικό, άτρωτο και πιο ορατό από κάθε άλλον που δεν ξέρει να μετράει, όπως πολλές φορές, με σνομπισμό έχει εκφραστεί, ακόμη και για συναδέλφους του. Δεν έχει απολύτως άδικο, αν σκεφτούμε ότι, κατά κάποιο τρόπο, καθημερινά τεστάρει σοβαρά τις δυνάμεις του και τις μετράει, όπως αυτός καταλαβαίνει, αφού η μετρική είναι πάντα το μυαλό του, πρωταρχικό σημείο αναφοράς για όσα πιστεύει και λέει.

Πέρα από τα Μαθηματικά και τους υπολογισμούς του, η ζωή αυτού του περιβόητου ήρωα και δεινού κατακτητή της επιστήμης πολιορκείται καθημερινά από ερωτήματα και προβληματισμούς που δεν του αρκεί να απαντά μονοδιάστατα. Με τους αριθμούς καταλαβαίνει ότι οι ανθρώπινες σχέσεις είναι μεν ενδιαφέρουσες εξισώσεις, αλλά πολλές φορές δε αδύνατες, γιατί κι ο ίδιος τους ανθρώπους δεν δύναται πάντα να τους καταλάβει, αφού κι οι ίδιοι δηλώνουν την ίδια δυσκολία για τον ίδιο. Τη λύση στους γρίφους αυτούς έχει δώσει μερικώς, μελετώντας ποίηση και φιλοσοφία. Διατηρώντας πάντα την προσήλωση και την πίστη του στον αρχικό του στόχο, στον ελεύθερό του χρόνο έχει επιλέξει να αφήνεται στη γοητεία των φιλοσοφικών δοκιμιών, να διαβάσει φωναχτά ποίηση και κυρίως κομμάτια απείρου ποιητικού κάλλους, των σπουδαίων Καβάφη και Παλαμά. Δε δηλώνει, αλλά του αρέσει που είναι πατριώτης, μιας κι έτσι κρατά πιο ζωντανά πολλά από τα κομμάτια του παρελθόντος του, ως παιδί κι ως άνθρωπος, στην Ελλάδα του. Από αρχαίους φιλοσόφους, μιας και αναφέρεται ταυτόχρονα και στη φιλοσοφία της επιστήμης, παθιάζεται με Πλάτωνα και Πυθαγόρα, ακόμη περισσότερο με Σωκράτη κι Αριστοτέλη, ενώ τον ενθουσιασμό του έρχεται να συμπληρώσει το έργο του Λιαντίνη. Θα αναρωτηθεί κανείς πώς γίνεται ένα τέτοιο, γριφώδες μυαλό, να δέχεται επιρροή από, όχι τόσο, ετερόκλητα σύμπαντα. Θα σκεφτεί κανείς επίσης πώς αυτός ο ογκόλιθος πληροφοριών αποθηκεύεται κι ερμηνεύεται, χωρίς να του προκαλεί μια μη διαχειρίσιμη διανοητική σύγχυση, από έναν καθημερινό άνθρωπο, όπως έχει άλλωστε αναφερθεί. Κι αν μπορεί αυτός, γιατί να μην μπορούμε κι εμείς άλλωστε. Είναι άξιο απορίας αυτό το θέμα, αλλά δεν αποτελεί κρατικό μυστικό, ούτε και κάτι το ανεξήγητο. Απλώς, η εφηβική καρδιά του Τζίμη έχει υποδεχτεί από νωρίς στοιχεία φιλοσοφικού στοχασμού και βίου, χάριν στα οποία μέχρι και σήμερα, δίνει έμφαση στο μέτρημα, μέσα από λέξεις, φράσεις και νοήματα, χωρίς να απαρνιέται την αξία των αριθμών και των συμβόλων.

Παρά τη ζωνηρή του ψυχосύνθεση, ο κύριος Τζίμης, όπως θέλει να τον αποκαλούν, κι όπως φυσικά προστάζει η αυθεντία του, έχει κι αυτός τις αδυναμίες και τα πάθη του. Όσο έντονα σκέφτεται και μιλά, κάνοντας τη ζωή του περισσότερο αξιοβίωτη, άλλο τόσο φοβάται. Κι όσο προκλητικός κι αν είναι φοβός μπροστά στην ελευθερία, ο Τζίμης εδώ κι είκοσι χρόνια έχει παραδωθεί σε μια συγκεκριμένη ιδεοληψία. Έχει σταματήσει να ανεβαίνει σε αεροπλάνα για να ταξιδέψει, γιατί μέσα από επίμαχες συζητήσεις με ειδικούς, έχει πειστεί ότι είναι μέσα ακατάλληλα για χρήση και δεν θέλει διόλου να ακούσει για το αντίθετο, χωρίς σοβαρές κι αξιόπιστες αποδείξεις. Πιστεύει δηλαδή ότι η επιστήμη δεν έχει αρκετά εργαλεία για να μας πείσει για την καταλληλότητα τους με ακρίβεια, και πως όσοι τα χρησιμοποιούν βασίζουν τη σιγουριά τους στο γεγονός ότι η εμπειρία, μέσα από την επανάληψη, είναι απόδειξη αρκετή, ώστε να μη χρειάζεται να φοβόμαστε.

Φυσικά, ποντάρει πάντα στο ενδεχόμενο αυτή η εικασία του να μην χρειαστεί ποτέ να επιβεβαιωθεί, γιατί φοβάται ότι θα βγει κάποια στιγμή αληθινός, ακόμη και μετά θάνατον. Επιπλέον, υπάρχει άλλη μία πληροφορία που δίνει περισσότερο φως στις σκοτεινές πτυχές του εαυτού του. Ύστερα από μια σοβαρή τραυματική του εμπειρία, δεν έχει συναναστραφεί ποτέ ξανά καμία άλλη γυναίκα ερωτικά. Σπάνια, πλέον, γοητεύεται από την ιδέα του να φλερτάρει, ενώ η ματαιώση που τον ακολουθεί πιστά τα τελευταία χρόνια εντείνει ακόμη περισσότερο την εσωστρεφία του απέναντι σε ένα είδος επικοινωνίας, που θα ήταν, άνευ όρων, κάτι παραπάνω από αναζωογονητική. Δεν έχω καμία σχέση με τον κόσμο των υπάρξεων αυτών, σκέφτεται πάρα πολύ συχνά κι έτσι, με μια προφανή ευκολία, τον απορρίπτει, χωρίς να τον πολεμά απαραίτητα. Μια ανάγνωση, ωστόσο, των Γυναικών του Μπουκώφσκι, θα ήταν μάλλον μια καλή αρχή για να αλλάζει στάση, κάποια στιγμή και να δει βαθύτερα το εσωτερικό του τραύμα.

Αυτός λοιπόν είναι ο Τζίμης, και αυτό είναι κοντολογίς ένα συνοπτικό άλμπουμ στη φαρέτρα των εμπειριών του μέχρι τώρα. Ιδιαίτερος, κι αποκαλυπτικός. Από εδώ και πέρα ενδεχομένως, ως θεατής, φαντάζεται κανείς μια συνέχεια από μέτρημα, ένταση, πάθος, δέος κι όλα τα συναφή που ίσως να μας άφησε αυτή η σύντομη περιγραφή της παράξενης, αλλά ενδιαφέρουσας διαδρομής του στο φάσμα του χρόνου. Αυτό θα ήθελα και εγώ να ισχύσει. Κι αυτό περίμενα, εξάλλου. Γιατί πιστεύω στις ταυτίσεις, όπως έχω προαναφέρει και προτιμώ να ελπίζω, όσο δύσκολο κι αν είναι. Παραδέχομαι, μόνο για αυτή την περίπτωση, κόντρα στο ρόλο μου, πως δεν μου αρέσει να υπολογίζω στο αναπάντεχο. Όμως η ζωή είναι παραπλανητική και συνεχώς μας υπενθυμίζει ξανά ότι η πραγματικότητα ξεπερνά κάθε φαντασία, γιατί απλά μπορεί. Και μετράει τις ώρες και τις στιγμές, πιο αριστοτεχνικά, απ'ότι ήξερε ο Τζίμης να κάνει, κι ήθελε, πόσο μάλλον απ'όσο μπορούσα κι εγώ ή ήθελα.

Ένα μουντό μεσημέρι είναι μουντό, αλλά κι ικανό να χαλάσει τη διάθεση του ήρωα, χωρίς κάποιον ιδιαίτερα προφανή λόγο. Θα σκεφτόταν κανείς πώς πρόκειται περί διαίσθησης, και μάλλον δεν θα έπεφτε έξω. Κι ήταν εκείνο το μεσημέρι, το απροσπέραστο, που σήμανε χρονικά την έναρξη της πιο καθοριστικής του εμπειρίας. Καθώς καθόταν στην κουρασμένη του, από πατήματα, καρέκλα, άρχισε να δυσφορεί από το παντελόνι του και να έχει μια ενοχλητική φαγούρα. Άρχισε να ψάχνει τις τσέπες του, περιμένοντας να βρει τον ύποπτο, που του χαλούσε την ηρεμία, αλλά τελικά μάταια, δεν βρήκε τίποτα. Μετά από πάρα πολλές ώρες μπροστά στον υπολογιστή, σηκώθηκε για να ξεπιαστεί, κι ασυναίσθητα, επανέλαβε την ίδια μηχανική κίνηση, βάζοντας τα χέρια του στις κωλότσепες. Τα κοντά του δάχτυλα κατάφεραν να σκαλίσουν εσωτερικά το ύφασμα και να βγάλουν από μέσα ένα πατικωμένο και στεγνωμένο σημείωμα, που είχε χάσει τη φρεσκάδα και το ίσιωμα του από μια «πετυχημένη πλύση» στο πλυντήριο.

Δεν θυμόταν πως βρέθηκε εκεί το χαρτί και κουρασμένος όπως ήταν, έβλεπε θολά την ημερομηνία από ένα ραντεβού, που ήταν πέρα για πέρα απαραίτητο να μην ξεχάσει. Το επόμενο πρωί δέχτηκε την ίδια υπενθύμιση από το κινητό του, που τον ξύπνησε ταυτόχρονα με το ξυπνητήρι. Δεν το ήθελε αυτό το ξύπνημα. Ήταν αναγκασμένος να επιμένει σε κάτι που τον κούραζε, και τα νοσοκομεία τον κούραζαν. Ένα τηλεφώνημα από το γιατρό του όμως, μετά από λίγη ώρα τον έβαλε σε διάθεση ετοιμότητας, για να παραλάβει τα αποτελέσματα από τις πρόσφατες εξετάσεις του, κάνοντας σε ένα προσωπικό τετ α τετ, με το γιατρό του. Συνεπώς, έβαλε προσωρινά την οκνηρία του στο συρτάρι και σύρθηκε μέχρι το νοσοκομείο.

Επισκέψεις σαν κι αυτές για το Τζίμη ήταν εδώ και πολύ καιρό υπόθεση ρουτίνας. Όσο κουραστική και πληκτική κι αν είναι για το μέσο άνθρωπο η ρουτίνα, άλλο τόσο είχε καταστήσει να είναι και για τον ίδιο. Αυτό όμως που δεν του ήταν αντιληπτό είναι πως είχε αρχίσει να ξεχνά σχετικά εύκολα. Φυσικά, όχι να μετρά. Αλλά να μεριμνά, και κυρίως για τον εαυτό του. Η σκλήρυνση κατά πλάκας, με την οποία είχε διαγνωστεί, βρισκόταν σε προχωρημένο στάδιο και τα συμπτώματά της τον τελευταίο καιρό είχαν γίνει επώδυνα, κι ως εκ τούτου κάποιες φορές ήταν υποτονικός και πολύ εκνευρισμένος. Αν και μετά από μια τέτοια, μη αναμενόμενη αποκάλυψη για τον ίδιο, καταλαβαίνουμε ως παρατηρητές αμέσως, πώς ένας άνθρωπος που βιώνει την ματαίωση κι αναμετριέται με την τρωτότητα του, είναι λογικό να έχει την τάση να επαναπροσδιορίζει το ποιός συνεχίζει να είναι, δεν συναντάμε κάτι αντίστοιχο στην περίπτωση του Τζίμη. Ο ίδιος δεν ήθελε να μοιρολατρεί και να αναλώνεται σε δακρύβρεχτους εσωτερικούς, γιαγιαδίστικους προσωπικούς μονολόγους, γύρω από το νόημα της ζωής, αλλά και πως θα ήθελε να ζήσει τα τελευταία του λεπτά πάνω στη γη. Συνέχιζε ακάθεκτος να διάγει βίο, σύμφωνα με τις δικές του, δυνατές και παγιωμένες περιοριστικές πεποιθήσεις και χαιρόταν πολύ που, παρ'αυτα, διατηρούσε τη διάθεση του να δουλεύει, να ψάχνει και να ερευνά, γιατί έτσι πίστευε πως κέρδιζε τη ζωή κι απομυθοποιούσε τη βεβαιότητα ότι είναι πιθανό εξαιτίας της κατάστασης του, να καταλήξει, ενδεχομένως και σύντομα. Κι ας γνώριζε ότι η ίαση, με όποιο τρόπο κατορθωνόταν, δεν ήταν από μόνη της αρκετή, δεν ήθελε να χάσει με τίποτα αυτό το προσωπικό στοίχημα. Όχι καημένε, δε βαριέσαι! ήταν το νέο λογότυπο, με το οποίο έκλεινε τις συζητήσεις με νοσοκόμες, γιατρούς και φίλους, χωρίς να αφήνει πολλά περιθώρια, ούτε και στους οικείους του να του χαλάσουν το όνειρο.

Λίγους μήνες αργότερα, μπήκε στο νοσοκομείο για τον καθιερωμένο έλεγχο κι έκτοτε δεν ξαναβγήκε. Έμεινε περισσότερο απ' ό,τι είχε υπολογίσει. . «Σαρανταπέντε μέρες χωρίς τα σαββατοκύριακα», επέμενε συνεχώς να φωνάζει, όποτε υποβαλλόταν σε εξετάσεις, «σαρνανταπέντε χρόνια τώρα αντέχω σαν λιοντάρι» δήλωνε, κι έτσι προκαλούσε άλλοτε βλέμματα απορίας σε ασθενείς με αντίστοιχα προβλήματα, των δωματίων που άλλαζε κι άλλοτε το γέλωτα στους αρμόδιους που τον είχαν αναλάβει, γνωρίζοντας ότι ήταν μια ιδιαίτερη περίπτωση για να ασχοληθεί κανείς μαζί του. Ελπίδα, γύρω από αυτό το αβέβαιο για τη ζωή του κλίμα, έδινε στο Τζίμη το πείσμα του να γυρίσει στο ταπεινό του σπίτι, στην καρέκλα του και στα βιβλία του. Αγνοούσε το γριφώδες βλέμμα και τις προβλέψεις των γιατρών, που πίστευε ότι τον κρατάνε επίτηδες επί κλίνης και το μέτρημα έδινε κι έπαιρνε. Γι' αυτό κι έσπρωχνε τις μέρες, σα να κουνάει κυβάκια από ντόμινο μέσα στο μήνα, και κάπου κάπου στο παραλήρημα και τις φαντασιώσεις του, παραμιλούσε για όσα θυμόταν γεγονότα κι ένιωθε πιο ζωντανά μέσα του, τα πάθη του, τα όνειρα, τις «αγάπες του» κι όλα τα όμορφα που ανυπομονούσε να συναντήσει και πάλι, από το πρώτο κιόλας λεπτό που θα αποδεσμευόταν από αυτή την ενοχλητική υποχρέωση.

Ήταν Παρασκευή πρωί, όταν ο ίδιος ξύπνησε καταβεβλημένος και μη μπορώντας τη δυσφορία, φώναζε τους γιατρούς με μανία να έρθουν να τον περιθάλψουν. Πονούσε κι αυτό του το πάθος τον είχε φέρει αντιμέτωπο με μια ακόμη αδυναμία, που δεν είχε ποτέ μετρήσει στα σοβαρά, γιατί ήταν μια άγνωστη ή θαμμένη ιδέα, σε μια γωνιά του μυαλού του. Δεν ξέρω ούτε κι εγώ αν η λογική μπορεί να διαπεράσει τον πόνο κι αν τελικά μπορούμε να την εξορθολογίσουμε, αλλά ούτε ο Τζίμης μπορούσε να δώσει τη λύση σε αυτό το ζήτημα, που τον τελευταίο καιρό τον απασχολούσε, ψυχή τε και σώματι. Ένιωθε αποτυχημένος, τόσο επειδή πονούσε, όσο και γιατί δεν είχε καταφέρει να προβλέψει και να φροντίσει από πριν για να τον αποφύγει. Πίστευε πάντα ότι μπορούσε να έχει τον έλεγχο στη ζωή του, αλλά και να προλαβαίνει το χρόνο, για να μην πονά, αλλά αυτή τη φορά η

ψευδαίσθησή του τον είχε νικήσει. Και δεν ήταν μόνο ο σωματικός πόνος, την αίσθηση του οποίου δεν μπορούσε να αποφύγει, αλλά κι ο ψυχικός, που σταδιακά του είχε δημιουργήσει και την αναμενόμενη ηττοπάθεια. Κι αυτή του τη διάθεση δεν δυνόταν ούτε να τη μετρήσει, αλλά ούτε και να την χαλιναγωγήσει.

Δυστυχώς, ο Τζίμης, μετά από πληθώρα εξετάσεων, χορήγησης φαρμάκων και μεγάλης ταλαιπωρίας, δεν ξαναγύρισε. Ούτε το σπίτι του αισθάνθηκε ξανά, όπως το είχε ονειρευτεί με εγκαρτέρηση, όσο δοκιμαζόταν από τον πόνο και το χρόνο. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Δε θα μπορούσε να νικήσει το βέβαιο του θανάτου, έτσι κι αλλιώς, αλλά μέχρι το τελευταίο του πνοή, παρέμεινε έφηβος κι ιδιαίτερος, όπως κι ήθελε. Κι έτσι απαίτησε να τον θυμόμαστε. Στην πραγματικότητα, ο Τζίμης δεν παραδόθηκε, αλλά έδωσε έναν αγώνα με αξιοπρέπεια και για αυτό τιμήθηκε. Η ζωή, παρά τη σκληρότητα της, έχει την πονηριά να αλλάζει όπως θέλει την πλοκή του εκάστοτε έργου, και στην περίπτωση του δικού του έργου, του επιφύλασσε μια ξεχωριστή έκπληξη, που τον δικαίωσε ως το φινάλε. Λίγες μέρες πριν ξεψυχήσει, κι όσο πάλευε με τους δαίμονες και τις ανασφάλειες του, μια γυναικεία φιγούρα, ξεχασμένη, αλλά αλησμόνητη, από το παρελθόν, έδωσε τέλος σε ένα από τα πιο σημαντικά κι άλυτα υπαρξιακά του ζητήματα. Ήταν η Τζούλη, που στεκόταν σαν πριγκίπισσα στο κατώφλι της πόρτας του δωματίου του, που έκανε το Τζίμη να σαστίσει απότομα. Λογικό είναι να αναρωτηθεί ο καθένας μας για το ρόλο αυτού του προσώπου στη ζωή ενός ανθρώπου, που είχε κλείσει, εδώ και πολύ καιρό, την πόρτα στην επιθυμία και τον έρωτα, κι ειδικά σε ώρες που ακροβατούσε μεταξύ ζωής και θανάτου. Στο δια ταύτα των πραγμάτων, η Τζούλη, κοινώς Ιουλία, ήταν η μοναδική γυναίκα που είχε ξυπνήσει στο Τζίμη πρωτόγνωρα συναισθήματα αγάπης κι έρωτα και τον στιγμάτισε ανεπανόρθωτα στη μετέπειτα πορεία του, όταν τον εγκατέλειψε. Για μια ιερόδουλη είθισται να είναι δύσκολο να επιλέξει ανάμεσα στην υποχρέωση που έχει για να επιβιώσει, στην ευθύνη απέναντι στις επιλογές της και στον εαυτό που αδημονεί να ζήσει με πάθος και καλύτερες προοπτικές, σε μια εποχή που μεσουρανούσε και πληρωνόταν αδρά για τις υπηρεσίες της. Τότε λοιπόν, οι κοινωνικές περιστάσεις δεν της είχαν επιτρέψει να υπακούσει στις βαθύτερες επιθυμίες της, γι' αυτό κι η απόφασή της να αποχωριστεί το Τζίμη τους κόστισε αμφότερα. Εκείνη τη μέρα όμως, μετά από χρόνια πόνου, ενοχών κι ένα πλήθος ερωτημάτων που είχε γεννήσει η εγκατάλειψη κι η απόσταση και στους δύο, και στα οποία η ίδια ήθελε να δώσει τις προσωπικές της απαντήσεις, είχε φτάσει στο νοσοκομείο, αποφασισμένη να εξιλεωθεί και να του πει το δικό της επίγειο αντίο, αποδεικνύοντας ότι... δεν χωρίζουν όμως έτσι οι ζωές, των ανθρώπων, που αγαπήθηκαν με τόσο κόπο...

Εκείνη τη μέρα, η ατμόσφαιρα στο δωμάτιο μύριζε ευτυχία κι ηχούσαν εμβατήρια ρομαντισμού κι αγάπης στον εσωτερικό κόσμο του ασθενή, με την ιδιαίτερη προσωπικότητα. Μετά από αυτή την ανεκδιήγητη άφιξη, η καρδιά του φτερούγησε και πάλι, μοναδικά, αληθινά κι απρόσκοπτα. Κοιτώντας τη γυναίκα που ερωτεύτηκε παράφορα, είδε μια ολόκληρη ζωή να περνά από μπροστά του και στις ηλιαχτίδες των ματιών της, που έσφυζαν από επιθυμία, χαρά και πόθο, βίωνε όπως παλιότερα την ελευθερία να αγαπά και να νιώθει. Σαν μια λύτρωση από τους ψυχαναγκασμούς, που είχαν ριζώσει μέσα του βαθιά και του στερούσαν την ορατότητα από το ουσιαστικό και το απαραίτητο. Μέσα από μια στιγμή τόσο λιγοστή, το μέτρημα παρέπαιε, γιατί ήταν τότε που είδε στην αγάπη όλη την αιωνιότητα. Κι η κορύφωση της ήρθε όταν πρωτοαντίκρισε το γιο του, ένα κατάξανθο αγοράκι, που δίπλα στη μητέρα του, είχε καρφώσει το βλέμμα του επάνω του, και με μια παιδική επιμονή, αποζητούσε την επικοινωνία και τη σύνδεσή μαζί του.

Είχε ακούσει πάρα πολλά γι' αυτόν και τον αγαπούσε, πριν καλά καλά τον γνωρίσει. Έτσι δεν θα πρεπε εξάλλου;

... 'μετράω πολλές μέρες ακόμη μακριά σου, έχω συνηθίσει τόσο πολύ το μέτρημα, δεύτερη φύση μου, που είχα ξεχάσει πόσο ανάγκη είχα να νιώσω ότι μου λείπεις. Δεν μιλούσα συχνά για εμάς, αφότου είχες φύγει και πίστευα ότι θα είμαι εντάξει να κάνω όσα ήξερα κι αγνοώντας ότι πολλά μου διαφεύγουν.

Τι μπορείς άλλωστε να μετρήσεις στην αγάπη; Έκανα τόσα ταξίδια επίγεια με το νου, τη λογική κι ένιωθα δυνατός για τις πεποιθήσεις μου, που συνέχιζα να ταξιδεύω. Δεν είχα σκεφτεί ποτέ όμως πως η Ιθάκη που αναζητούσα μπορεί να είναι έτσι άμορφη, γλυκιά, απέραντη κι ευλογημένη. Τόσο όμορφα ντυμένη, που οι εξαναγκασμοί, το μέτρημα κι οι υποθέσεις, τόσο γρήγορα κι εύκολα, να πλεονάζουν, της είπε, μασώντας τα λόγια του, χωρίς καθόλου μέτρημα, και μη μπορώντας να σταματήσει να χαζεύει και τους δύο με τόση τρυφέροτητα, κλαίγοντας ασταμάτητα από συγκίνηση.

Αυτά ήταν κι από τα τελευταία ουσιαστικά λόγια και σκέψεις του Τζίμη, λίγο πριν φύγει για έναν κόσμο άγνωστο. Δεν τον ενδιέφερε πλέον να το ψάξει, αφού στον επίγειο είχε συναντήσει τον παράδεισο, όπως αυτός του ήρθε μέσα από τα μάτια του παιδιού του και του ασίγαστου έρωτα για την αγαπημένη του. Δεν έμαθε ποτέ πώς και γιατί έζησε μια ζωή με το απωθημένο και την πικρία, για τα οποία ποτέ δεν μιλούσε, και μακριά από μια αγάπη μοναδική και λυτρωτική. Δεν τον ενδιέφερε, κι ούτε ήθελε να ρισκάρει να χαλάσει το πέπλο ενός ονείρου που το ζούσε αληθινά τότε. Και κάπως έτσι, θριαμβευτικά ολοκληρώνεται και το άλμπουμ της ζωής του. Ο ίδιος, βέβαια, από πεποίθηση, ήθελε να πιστεύει, ακόμη και την ύστατη στιγμή, πως θα ξαναέβλεπε το ρετρό κι αρμονικό του διαμέρισμα, να νιώσει σε κάθε του ταλαιπωρημένο κύτταρο την οικειότητα που του δημιουργούσε η συμμετρία του χώρου του και να ξαναγκαλιάσει αυτή την δοξασμένη πονεμένη καρέκλα, που είχε δώσει ανύποπτα, εδώ και πολύ καιρό, τη θέση της σε κρεβάτι νοσοκομείου. Δεν τον πείραζε όμως. Ένιωθε ότι είχε κλείσει όλους τους λογαριασμούς με όσα θεωρούσε ανεξήγητα και δύσκολα, γι' αυτό και δεν είχε ανάγκη από κανένα μέτρημα. Κι αυτό μας δίδαξε, θεωρώ, να κρατήσουμε κι απ' τον ίδιο. Με απλότητα, φυσικότητα και σεβασμό στον πολύτιμο εαυτό, να ταυτιστούμε και σε κάθε μας ταξίδι, κάθε λογής, να δίνουμε αξία στην προσωπική μας αλήθεια και να την τιμούμε όπως της αξίζει!

Χρυσά άνθη

Αγγελική Ντούμου

Χρυσά άνθη

...«Μην σε τρομάζει αυτό γιατί αν δεν μπεις στον λαβύρινθο, δεν θα μπορέσεις ποτέ να βρεις την έξοδο», «Ο κόσμος των ιδεών υπάρχει έξω από το σπήλαιο, έξω από εμάς που μόνο μέσω του λόγου μπορούμε να τον αντιληφθούμε», «Ξέρεις.. όταν οι ψευδαισθήσεις μεγεθύνονται μέσα σου και δεν τις αντέχεις άλλο, γίνεται κάτι σαν έκρηξη λες και αλληλοεξοντώνονται μεταξύ τους. Και αυτό που σου μένει τελικά είναι μια αλήθεια που χρειάζεται να πεις στον εαυτό σου. Όσο θα την αποφεύγεις, τόσο θα αποσυντονίζεσαι και θα σε ρίχνει διαρκώς πιο χαμηλά»...

Κάθετη Έξοδος, Πασχάλης Λαμπαρδής.

«Αχ.. πόση αλήθεια, πόσο φως, πόσο συναίσθημα.. πόση επαγρύπνηση να χωρέσει σε ένα βιβλίο; Η «Κάθετη Έξοδος», του Πασχάλη Λαμπαρδή, ενός αναστοχαζόμενου, βαθιά ευαισθητοποιημένου ανθρώπου που ενώ η κατεύθυνση της ζωής του ήταν διαφορετική, τόλμησε να μπει στον Λαβύρινθο του, να ερευνήσει, να μάθει, να διδαχθεί, βρίσκοντας στο τέλος εκείνη την κάθετη έξοδο που για εκείνον ήταν η ιδανική.. Πλέον μπορώ να το πω με σιγουριά, το καλύτερο βιβλίο που έχω πιάσει στα χέρια μου μέχρι στιγμής.. Αγάπη, Έρωτας, Ελπίδα, Κοινωνία, Έρευνα, Επιστήμη, Συμφέροντα, Θρησκεία, Ζωή.. Ωχ.. Δεν το πιστεύω! Τι; Πώς; Πώς πέρασε έτσι η αναθεματισμένη

ώρα.. κάτι μου λέει ότι πια την απόλυση την έχουμε στο τσεπάκι, ο Λαέρτης το είχε ξεκάθαρα πει, μια ακόμη στραβοτιμονιά και ο δρόμος για το σπίτι θα παρθεί μια ώρα πριν την ώρα του..»

Αυτή είναι η Χρυσάνθη, μια 27χρονη κάτοικος της Αθήνας που σήμερα, όπως και κάθε άλλη εργάσιμη ημέρα, τρέχει για να πάει στην δουλειά της.

- Μπα, θυμήθηκες πώς έχεις και δουλειά;

- Λαέρτη να σου εξηγήσω, ότι και να πεις έχεις δίκιο.

- Χρυσάνθη σε είχα προειδοποιήσει.. η προηγούμενη ήταν η τελευταία φορά. Οι πελάτες δεν μπορούν να περιμένουν εσένα. Εκτός από δικαιώματα, μην ξεχνάς πως έχεις και υποχρεώσεις. Ήδη ακυρώσαμε τα δυο πρώτα σου ραντεβού. Ξέρεις πόσο σε εκτιμώ σαν άνθρωπο και πόσο αναγνωρίζω την δουλειά σου, όμως κάποια πράγματα ξεπερνούν τα όρια και αποτελούν πολύ σοβαρούς λόγους απόλυσης!

- Έχεις δίκιο, όμως σε εκλιπαρώ, πέφτω στα πόδια σου, δεν μπορώ να μείνω χωρίς δουλειά, όχι τώρα που τα έξοδα έχουν πάρει την ανιούσα, με το ζόρι τα βγάζω πέρα.

- Ανιου.. τι; Καλά δεν θα καθίσω να ασχοληθώ με το για άλλη μια φορά ακαταλαβίστικο λεξιλόγιο σου, τα βιβλία και η τέχνη θα σε φάνε στο τέλος. Αυτό που μου λες για τα έξοδα Χρυσάνθη να το σκεφτόσουν την ώρα που κανονικά θα έπρεπε να ξεκινάς από το σπίτι σου για να έρθεις στην δουλειά. Πήγαινε στο ραντεβού σου που σε περιμένει και εμείς θα τα πούμε αργότερα.

Ο Λαέρτης, όντως, είχε κάνει πολλές υποχωρήσεις για την Χρυσάνθη. Την συμπαθούσε, την εκτιμούσε, την συμπονούσε, αλλά κυρίως απολάμβανε τα κέρδη που επέφερε εκείνη στην επιχείρησή του. Βλέπετε η Χρυσάνθη είναι ένα ελκυστικό, χαμογελαστό, ενσυναισθητικό, ονειροπόλο, ταλαντούχο, εκφραστικό, θελκτικό κορίτσι που όλοι οι πελάτες ήθελαν ένα ραντεβού μαζί της, τους έφτιαχνε την ημέρα! Πόσο οξύμωρο, ένας άνθρωπος που κρύβει τόσο πόνο και θλίψη να φτιάχνει την ημέρα σε δεκάδες ανθρώπους καθημερινά. Τελικά αυτό που λένε πως οι άνθρωποι με τις πιο πονεμένες στιγμές έχουν και τα πιο δυνατά χαμόγελα, στην δική μας περίπτωση ίσχυε και με το παραπάνω. Εκτός τούτου όμως είναι και πολύ καλή στην δουλειά της, δουλεύει σε ένα κέντρο αισθητικής. Καθημερινά βλέπει τους μικρούς τις αστερίες, όπως χαριτολογώντας της αρέσει να τους λέει, και τους περιποιείται τα άκρα. Την τέχνη αυτή δεν την ήξερε, μια πολύ καλή της φίλη της την έμαθε όταν έχασε και τους δυο της γονείς, εκείνη ήταν η στιγμή που ο αυτόματος μπήκε σε λειτουργία και το συναίσθημα του fight or flight έγινε πιο έντονο από ποτέ. Από τότε που οι γονείς έφυγαν από την ζωή, έχασε την γη κάτω από τα πόδια της. Όμως τα συντρίμια που άφησαν πίσω τους δεν της έδωσαν την πολυτέλεια ούτε ενός λεπτού για να πενθήσει. Ήταν μέσα σε όλα και σε κάτι τυχερή, είχε φίλους που την αγαπούσαν περισσότερο και από αδερφή τους, την στήριξαν μέχρι τελικής πτώσεως, ενώ ήταν εκεί για το κάθε τι που θα χρειαζόταν από εδώ και πέρα. Η αρχή έγινε κιόλας με την μεταλαμπάδευση της τέχνης της ονυχοπλαστικής.

Πάνε δυο χρόνια που η Χρυσάνθη στερείται την ύπαρξη των γονιών της, ένα τροχαίο τους τις πήρε μακριά. Το μοναδικό τους βλασταράκι, το κέντρο της προσοχής, της στήριξης, της αγάπης και της φροντίδας. Σε ότι πρόβλημα αντιμετώπιζε οι γονείς της ήταν εκεί, κυρίως η μαμά της που βλέμμα σαν και αυτής δεν θα έβρισκε πουθενά και ποτέ της πια. Δεν θα ξεχάσει εκείνο το μοιραίο

τηλεφώνημα που έκανε την παγωμάρα να ξεσπάσει σε όλο της το είναι. Ήταν στο καθιερωμένο εβδομαδιαίο εργαστήριο της σχολής, σπούδαζε στην Καλών Τεχνών της Αθήνας, όταν το τηλέφωνο χτύπησε και της είπαν τα κακά μαντάτα. Δεν πίστευε αυτό που μόλις είχε ακούσει, οι φίλοι της κατάλαβαν ότι κάτι πολύ κακό είχε συνέβη και την ρώτησαν γεμάτοι αγάπη και ενδιαφέρον:

- Χρυσάνθη.. Τι; Τι συνέβη;

- Οι γο..

- Οι γο.. τι;

- Οι γον..

- Οι γονείς σου;

- Ναι.

- Οι γονείς σου, τι; Τι έπαθαν;

- Οι γονείς μου πε..

- Τι πε..; Πες μας Χρυσάνθη, μην μας κρατάς άλλο σε αγωνία.

Οι προσπάθειες τους ήταν μάταιες, η Χρυσάνθη είχε παγώσει για τα καλά. Δεν βρήκαν άλλη λύση από το να πάρουν πίσω το νούμερο που μόλις την είχε καλέσει, προκειμένου να μάθουν τι είχε γίνει. Η πληροφορία για τον θάνατο των γονιών της τους καταρράκωσε και αυτούς, αλλά έπρεπε να είναι δυνατοί ώστε να σταθούν σαν βράχοι στο πλευρό της. Οι γονείς της ήταν υπέροχοι άνθρωποι, μα λίγο άτυχοι από την ζωή. Είχαν μια γκαλερί, την οποία δεν μπόρεσαν να διαχειριστούν ποτέ τόσο καλά, τα χρέη της τους είχαν πνίξει μα η υπερπροστατευμένη κόρη τους δεν ήξερε τίποτα για αυτά. Οι επόμενες μέρες μετά την είδηση του θανάτου ήταν εφιαλτικές. Η Χρυσάνθη στα χαμένα, ενώ οι φίλοι προσπαθούσαν να ξεδιπλώσουν όλο αυτό το κουβάρι που τελειωμό δεν είχε. Την βοήθησαν με τα πρώτα έξοδα της κηδείας, ενώ την συμβούλεψαν να μην κάνει αποδοχή κληρονομιάς, αφού το χρέος ήταν τεράστιο και το σπίτι σε υποθήκη. Έτσι με τα πολλά και με τα λίγα βρέθηκε χωρίς σπίτι, χωρίς γονείς και άφραγκη. Το μόνο που της είχε μείνει από το περασμένο παρελθόν ήταν το από εδώ και πέρα στήριγμά της, ο μαλλιαρός γατούλης της, ο Σπίθας που στις πιο δύσκολες στιγμές ήταν στο πλευρό της δίνοντας της όλη του την ζεστασιά και την σπίθα που έβγαζε κάθε του ματιά. Αφού πέρασαν μήνες και η φιλοξενία της διαδεχόταν το ένα σπίτι μετά το άλλο μια γειτόνισσα, που σχεδόν μεγάλωσαν μαζί, της πρότεινε να μείνει στο υπόγειο που είχε. Μπορεί να μην ήταν παλατάκι αλλά την δουλειά του θα την έκανε για όσο χρειαστεί. Η Χρυσάνθη με δάκρυα στα μάτια και ευγνωμοσύνη στην ψυχή δέχτηκε την πρόταση της με την προϋπόθεση πώς θα της δίνει ένα μικρό πόσο κάθε μήνα για ενοίκιο, καθώς επίσης θα πλήρωνε το νερό και το ρεύμα, και αυτά με τα λεφτά που έβγαζε από το κέντρο αισθητικής.

Τα παραπάνω και άλλα πολλά σκεφτόταν ο Λαέρτης, ο προβληματισμός του ήταν έντονος, έκανε πάνω κάτω στο εξωτερικό πεζοδρόμιο του μαγαζιού σκεπτόμενος ποια είναι η κατάλληλη λύση. Δυστυχώς το συμφέρον δεν άργησε να κερδίσει, παρά την γνωριμία του με της γονείς της

Χρυσάνθης και τις γνώσεις περί των δυσχερειών της. Μόλις η βάρδια της έφτασε στο τέλος της, την φώναξε στο γραφείο του.

- Χρυσάνθη το σκέφτηκα πολύ, η υπομονή μου έχει εξαντληθεί, σου έδωσα πολλές οι ευκαιρίες μα οι πελάτες που έχουμε χάσει εξαιτίας σου τον τελευταίο μήνα ξεπερνούν κάθε προηγούμενο. Δυστυχώς θα πρέπει να φύγεις.

- Μα Λαε..

- Δεν ακούω τίποτα, η απόφαση μου είναι οριστική.

- Και αμετάκλητη;

- Δεν είναι ώρα για τις γνωστές σου λεξούλες. Μάζεψε τα πράγματα σου σε παρακαλώ και φύγε. Ελπίζω να πάρεις το μάθημα σου και στην επόμενη δουλειά σου να είσαι πιο συνεπής.

Με την ουρά κάτω από τα σκέλια η Χρυσάνθη μάζεψε τα πράγματα της, χαιρέτισε τις συναδέλφους της και έφυγε μια για πάντα από το μαγαζί. Σκοτεινές μέρες ακολούθησαν, κλείστηκε στο, ασφυκτικά σχεδόν, υπόγειο που έμενε και δεν ήθελε να δει κανέναν, ούτε φίλους, ούτε γείτονες, ούτε πελάτες που με περίσσιο ενδιαφέρον πήγαιναν να την δουν. Ο ελεύθερος χρόνος που είχε μαζί με την σκέψη που απρόσκλητα την είχε επισκεφτεί, την οδήγησαν σε μονοπάτια δύσβατα, επίπονα και οδυνηρά. Οι γονείς, το πατρικό της σπίτι, τα χρέη, η σχολή της, η δουλειά στο κέντρο αισθητικής, η ζωή που έχασε.. Όλα αυτά που μέχρι τώρα απέφευγε να δει, τα είδε και ο τρόπος σίγουρα δεν ήταν ο ιδανικός. Έπεσε σε ένα βαθύ πένθος μη ξέροντας από που να πιαστεί και τι θα μπορούσε να κάνει για να σωθεί. Οι μέρες περνούσαν και η κατάσταση δεν έλεγε να αλλάξει, εσωστρέφεια, επιλεγμένη μοναξιά, πολύ κλάμα και ανορεξία.

Αφού η εβδομάδα κύλησε χωρίς να δώσει κανένα δείγμα ολοκλήρωσης της στην Χρυσάνθη που παγωμένη ζούσε και δεν ζούσε, χτύπησε το τηλέφωνο. Όχι το δικό της τηλέφωνο, αυτό αποφορτίστηκε και έμεινε βουβό έπειτα από τις ουκ ολίγες κλήσεις και μηνύματα των φίλων που πραγματικά είχαν πολύ ανησυχήσει. Χτύπησε το τηλέφωνο αυτό που ήταν το μυστικό της φυλαχτό, πάντα φορτισμένο, χωρίς να το αφήνει από το χέρι της λεπτό. Μέσα του υπήρχαν όλες εκείνες οι φωτογραφικές στιγμές που θύμιζαν στην Χρυσάνθη κάτι από το πριν, κάτι από το φως, κάτι από τον παλιό της εαυτό. Το τηλέφωνο της μαμάς της! Η Χρυσάνθη βλέποντας το να χτυπά είχε την ψευδαίσθηση της στιγμής πως θα ήταν εκείνη, πως θα την έπαιρνε, θα της έλεγε ότι όλα θα πάνε καλά και πως τα γεγονότα των τελευταίων δυο ετών ήταν ένα καλοστημένο αστείο. Σήκωσε το τηλέφωνο χωρίς να το σκεφτεί, τα θολωμένα μάτια της την έκαναν να δει αυτό που ήθελε να δει, «Μαμά».

- Μαμά, μαμά εσύ;

- Πολυξένη εσύ είσαι, δεν σε ακούω καλά.

- Δεν είμαι η Πολυξένη, είμαι η κόρη της. Εσείς ποια είστε;

- Χρυσάνθη εσύ είσαι κορίτσι μου; Η Θεία Πελαγία είμαι. Τι κάνεις; Μπορώ να μιλήσω με την μητέρα σου;

- Η μαμά μου δεν είναι εδώ.

- Που είναι, θα αργήσει να γυρίσει; Την θέλω για κάτι πολύ σημαντικό.

- Η μαμά μου δεν θα γυρίσει, πέθανε.

- Πώς; Η Πολυξένη; Το παιδάκι μας; Πέθανε; Πότε έγινε αυτό;

- Πριν δυο χρόνια είχαν ένα ατύχημα με τον μπαμπά μου.

- Πέθανε και ο Αλέξανδρος;

- Ναι.

- Χρυσάνθη μου, κορίτσι μου πόσο λυπάμαι. Τι μαντάτα είναι αυτά που μου είπες. Βλέπεις εδώ στην Αφρική που είμαστε τα νέα δεν μας φτάνουν. Η Πολυξένη είναι η μόνη που κρατούσαμε επαφή τόσα χρόνια και τον τελευταίο καιρό την είχα χάσει. Μόλις έμαθα και τον λόγο. Ξέρω πως είμαστε μακριά, μα να θυμάσαι, θα υπάρχει πάντα μια πόρτα ανοικτή για εσένα εδώ στα μέρη μας.

- Ευχαριστώ.

- Ξέρεις καθώς φαίνεται σε πήρα την πιο κατάλληλη στιγμή. Εμείς είμαστε μεγάλοι πια, δεν θα έρθουμε στην Ελλάδα ξανά. Η Πολυξένη είναι η αγαπημένη μου ανιψιά.

- Ήταν.

- Ναι ήταν, με συγχωρείς, ακόμη δεν μπορώ να το πιστέψω. Ήταν λοιπόν η αγαπημένη μου ανιψιά, κάποτε της είχα πει ότι θέλω να κινησουμε τις διαδικασίες να της γράψω το σπίτι στο χωριό μα μου είχε πει να μην το γράψω σε εκείνη αλλά στο βλασταράκι της, σε εσένα.

- Σε εμένα; Στο χωριό; Στο Καστρί;

- Ναι στο Καστρί, έχω ξεκινήσει τις διαδικασίες αλλά πρέπει να πας το συντομότερο εκεί για να υπογράψεις και να πάρεις τα κλειδιά από τον συμβολαιογράφο.

- Εγώ; Για εμένα; Να πάω; Πότε να πάω;

- Για εσένα κοριτσάκι μου ναι. Αύριο; Μπορείς να πας αύριο; Στο συρτάρι του κομοδίνου θα βρεις και κάποια χρήματα, τα είχαμε για ώρα ανάγκης, να τα πάρεις, να σε φροντίσεις και να κάνεις κάτι το οποίο πάντα ονειρευόσουν και λαχταρούσες, ότι δίνει φτερά στην ψυχή σου για να πετάξει.

- Θεία Πελαγία ευχαριστώ, δεν ξέρω τι άλλο να πω.

- Δεν χρειάζεται να πεις τίποτα, να πας στο χωριό και αν χρειαστείς το οτιδήποτε να με πάρεις σε αυτόν τον αριθμό.

- Εντάξει.

- Να σε προσέχεις Χρυσάνθη μου, η απώλεια είναι δύσκολη πολύ μα να θυμάσαι ότι ακόμη και αν οι γονείς δεν είναι μαζί σου εκεί, έζησαν μια ζωή γεμάτη, με αγάπη και χαρά, τους την έδωσες απλόχερα εσύ. Αυτή την χαρά είμαι σίγουρα ότι θέλουν να την δουν και στην δική σου την ψυχή. Τα εφόδια που έχεις ως κληρονομιά είναι πολλά, άσε την αχτίδα φωτός να εισχωρήσει μέσα σου ξανά και ζήσε με την μνήμη τους που θα είναι ζωντανή. Κράτησε τους στο πλευρό σου, δίπλα σου, όχι μπροστά σου και πήγαινε εκεί που η ψυχή σε οδηγεί, αυτό θα ήθελαν και αυτοί.

- Σε ευχαριστώ Θεία, σε ευχαριστώ για όλα.

Και κάπως έτσι το τηλέφωνο έκλεισε, αποσβολωμένη η Χρυσάνθη για ακόμη μια φορά. Παίρνει ένα λεπτό για να σκεφτεί τι έχει συμβεί και ξεσπά στα κλάματα, μα αυτή την φορά τα κλάματα ήταν απόλυτης χαρά. Μετά από πολύ καιρό ένιωσε ξανά ελπίδα.

«Δεν το πιστεύω, τι συνέβη μόλις; Είναι αυτό τυχαίο; Δεν γίνεται να είναι τυχαίο! Είστε ακόμη εδώ, δίπλα μου, όπως ήσασταν πάντα. Δεν σας βλέπω, μα σας νιώθω.»

Σκέφτηκε μέσα της ενώ έψαχνε απελπισμένα ένα χαρτομάντηλο για να σκουπίσει τα δάκρυα της. Έψαξε παντού μα δεν έβρισκε κανένα πουθενά.

«Στις τσέπες για να δω μήπως έχει ξεφύγει κανένα; Μπα τίποτα. Ωχ τι είναι αυτό; Χαρτάκι; Τι λέει για να δω.»

«Ξέρεις πότε μαθαίνει κανείς να κολυμπά; Όταν δεν φοβάται. Ο άνθρωπος έχει την τάση να βυθίζεται, να κάνει σπασμωδικές κινήσεις και να πέφτει προς τα κάτω. Μόνο όταν διώξει τους φόβους του μπορεί να επιπλεύσει πάνω στο νερό, να αφεθεί με εμπιστοσύνη, έτσι ισορροπεί η άνωση με την βαρύτητα. Το ίδιο συμβαίνει και στην ζωή του, χωρίς φοβίες ελευθερώνεται και μαθαίνει να κολυμπά πάνω από τα προβλήματα του. (Κάθετη Έξοδος)».

«Κάθετη Έξοδος; Μα.. τι; Πώς βρέθηκε αυτό το χαρτάκι εδώ, δεν το έγραψα εγώ. Μια στιγμή, αυτή είναι η ζακέτα του μπαμπά μου. Η ζακέτα που ακόμη έχει την δική του μυρωδιά, το χαρτάκι.. η κάθετη έξοδος.. το μοναδικό βιβλίο που ενστικτωδώς πήρα φεύγοντας από το σπίτι. Πόσες οι συμπτώσεις τι θέλουν να μου πουν;»

Η Χρυσάνθη μετά από πολλές ληθαργικές ημέρες είχε την πιο έντονη βραδιά της, σκεφτόταν όλο το βράδυ, η Θεία, το τηλεφώνημα, το σπίτι στο Καστρί, το βιβλίο. Το πρωί, πριν προλάβει να ξημερώσει καλά, καλά ξύπνησε με ένα τεράστιο χαμόγελο, χαμόγελο που τις τελευταίες μέρες είχε ξεχάσει. Όμως δεν ήταν ίδιο με τα του παρελθόντος ήταν το δικό της, το πιο αληθινό, αυτό που βρήκε ανάμεσα στα σκοτάδια να της δείξει τι σημαίνει αυθεντική χαρά.

«Λαβύρινθος, κάθετη έξοδος, ψευδαισθήσεις, αλήθεια. Πώς δεν το σκέφτηκα; Αυτό είναι! Θα το τολμήσω! Όσο και να φοβάμαι, θα εμπιστευτώ την ζωή, θα μπω στον Λαβύρινθο μου, ζώντας την κάθε στιγμή και στο τέλος θα βρω την κάθετη έξοδο και όταν την βρω τίποτα πια δεν θα είναι το ίδιο»

Αυτά είπε, πήρε τον Σπίθα και τις ήδη έτοιμες βαλίτσες της και κατευθύνθηκε προς το λεωφορείο για το χωριό. Στον δρόμο η διαδρομή φάνταζε διαφορετική, σαν σε κινηματογράφο κάθε της φύσης σκηνή, με την Χρυσάνθη παρατηρητή. Οι ώρες κύλησαν σαν το νεράκι, έφτασε λοιπόν στην πλατείας τα σκαλιά. Ήταν τόσο όμορφα, το πράσινο έδινε μια άλλη πνοή, ενώ ο αέρας μύριζε

θαλπωρή.

- Καλημέρα σας. Θα μπορούσατε να με βοηθήσετε σας παρακαλώ;
- Πείτε μου τι θα θέλατε;
- Ξέρετε μήπως που είναι το σπίτι της Πελαγίας Κρεμπενιώτη;
- Χρυσάνθη εσύ;
- Ναι εγώ, γνωριζόμαστε;
- Εγώ είμαι, ο Σωκράτης δεν με θυμάσαι; Αν δεν θυμάσαι εμένα, θα θυμάσαι σίγουρα τις πολλές ποδηλατάδες μας, τα ξέγνοιαστα και υπέροχα παιδικά μας καλοκαίρια.
- Ο Σωκράτης, ναι! Μας πώς να σε ξεχάσω, η παιδική μας φίλια έχει μείνει ανεξίτηλη στην μνήμη.
- Μου μίλησε η Θεία σου για εσένα, λυπάμαι πολύ. Είμαι ο συμβολαιογράφος που σου είπε. Τι λες πάμε στο σπίτι;
- Ο Συμβολαιογράφος εσύ; Δεν έφυγες ποτέ από το χωριό; Έχουμε χρόνια να τα πούμε.
- Έφυγα, τα τρία τελευταία χρόνια έχω γυρίσει. Ασκώ το επάγγελμα μου εδώ ενώ διατηρώ γραφείο και στην Τρίπολη. Η ζωή στην Αθήνα Χρυσάνθη είναι σκληρή, ασταμάτητη, ανταγωνιστική. Ξεχνάς ποιος είσαι, που πας και τι γυρεύεις. Στο χωριό είναι αλλιώς, η φύση σου δείχνει την πραγματική ζωή, σου δείχνει αυτό που είσαι στα αλήθεια εσύ, μαζί της νιώθεις δυνατά και πετάς οτιδήποτε περιττό μακριά.
- Το κάνεις να ακούγεται πολύ ελκυστικό.
- Μια δοκιμή θα σε πείσει, τι λες πάμε προς το σπίτι;
- Φύγαμε.

Στο δρόμο για το σπίτι είδαν κάθε γωνιά, σοκάκι και στενό που συντρόφευσε τις παιδικές τους σκανταλιές, στιγμές και αγκαλιές. Γέλασαν συγκινήθηκαν, προβληματίστηκαν.

- Αυτό είναι λοιπόν το σπίτι.
- Αχχ, ακριβώς όπως το θυμόμουν. Μόνο καλές αναμνήσεις έχω από αυτό το σπίτι, κάθε του σπιθαμή και γέλιο, κάθε του γωνιά και δημιουργία. Εδώ αγάπησα την τέχνη, εδώ έμαθα τι πάει να πει δημιουργία. Αααα ο πυρογράφος της Θείας Πελαγίας!
- Πυρογράφος; Τι είναι αυτό;
- Αυτό είναι ένα εργαλείο που μαζί του η έκφραση και η δημιουργία στο ξύλο είναι η μόνη επιλογή.
- Ξέρεις να τον χρησιμοποιείς;

- Ναι, πάντα ήθελα να ασχοληθώ με αυτό. Να δημιουργώ πάνω στο ξύλο με πυρογράφο. Εντρύφησα μαζί του σε μαθήματα της σχολής και μάλιστα ήθελα να το εξελίξω και σε επάγγελμα, γιατί όχι. Τα ερεθίσματα που είχα από παιδί ήταν πολλά και υπέροχα.

- Και γιατί δεν το κάνεις;

- Μα πώς, δεν ξέρω πώς μπορώ; Τα διαδικαστικά;

- Η Θεία σου άφησε κάποια χρήματα σωστά;

- Ναι.

- Με αυτά μπορείς να κάνεις την αρχή. Να πάρεις τα υλικά σου, καινούργια εργαλεία και με συντροφιά το απέραντο πράσινο που ξεπροβάλει από το παραθύρι σου τα αποτελέσματα είναι σίγουρα. Έπειτα μπορείς να πουλάς αυτά που φτιάχνεις, ενώ γιατί όχι να κάνεις και την δική σου έκθεση κάποτε. Όσο για τα διαδικαστικά μην σε φοβίζει τίποτα, είμαι εγώ εδώ. Με φίλους και γνωστούς που έχω όλα θα είναι πολύ εύκολα, εξάλλου το έχουμε ξανά κάνει.

- Λες;

- Δεν λέω, είμαι σίγουρος!

- Εεε λοιπόν θα το κάνω! Δεν θα αφήσω τον φόβο να με νικήσει. Τα μεγαλύτερα θέλω πολλές φορές πνίγονται από τους πιο ψυχοφθόρους φόβους. Αυτό γιατί τα θέλω απαιτούν προσπάθεια, φροντίδα και επιμονή, ενώ ο φόβος εύκολα και απλά τρυπώνει και τρώει σαν τον τερμίτη τρώγοντας σου την ψυχή ωσάν να ήταν το πιο λαχταριστό ξύλο του κόσμου.

- Έτσι σε θέλω τολμηρή, αυτός που τολμά έχει κίνδυνο να χάσει, μα αυτός που δεν τολμά έχει ήδη χάσει. Πώς λες να ονομάσεις την επιχείρησή σου;

- Πώς να την ονομάσω εε;; Για να σκεφτώ.. «Χρυσά Άνθη», ναι έτσι θα την πω!

- Έξυπνο λογοπαίγνιο του ονόματος σου.

- Όταν ήμουν μικρή οι γονείς μου, μου έλεγαν: «Εσύ καλό μου, έχεις άνθη μέσα στην ψυχή, άνθη μοσχοβολιστά που είναι ανεκτίμητης αξίας. Όπως η δική σου αξία, ανεκτίμητη! Άνθη Χρυσά! Εξού και το όνομα σου. Ότι και να γίνει στην ζωή σου να θυμάσαι τα άνθη αυτά που πήραν το χρώμα τους από την χρυσή σου την καρδιά». Αυτή είναι η κάθετη έξοδος από τον λαβύρινθο. αυτή! Αυτή!

- Ποια κάθετη έξοδο, ποιος λαβύρινθος, τι λες;

- Τίποτα κάτι δικά μου, μην δίνεις σημασία.

Αυτά συζητούσαν ο Σωκράτης με την Χρυσάνθη και άλλα πολλά το απόγευμα εκείνο. Οι ημέρες περνούσαν αρμονικά, εκείνη στο ατελιέ της να δημιουργεί με όλο της το συναίσθημα να κυριαρχεί, ενώ εκείνος ακοίμητος φρουρός στο δικό της το πλευρό να της δίνει πνοή για την ζωή και ότι άλλο θα την έκανε λειτουργική.

Όσο για το έγινε με την επιχείρηση, την ζωή της στο χωρίο καθώς και την συναστροφή της με τον Σωκράτη, ίσως μάθετε κάποια άλλη φορά. Μέχρι τότε να σας προσέχετε και να μην ξεχνάτε ποτέ πως μετά την ανηφοριά θα έρθει η κατηφόρα. Όταν αυτή η κατηφόρα έρθει, να είστε σίγουροι ότι θα είναι η πιο γλυκιά που θα έχετε περπατήσει ποτέ στην ζωή σας και αυτό γιατί θα είναι ολόδική σας και κυρίως γιατί θα την έχετε επιλέξει!